

**AKTUALIZACJA
STRATEGII ROZWOJU MIASTA REDA
DO 2015 ROKU**

REDA, CZERWIEC 2007 r.

I	Wprowadzenie	2
II	Zasady aktualizacji Strategii	3
	2.1 Założenia aktualizacji Strategii	3
	2.2 Proces aktualizacji	4
	2.3 Zakres aktualizacji Strategii	5
	2.4 Organizacja i metodyka prac nad aktualizacją Strategii	7
	2.5 Wyniki konsultacji społecznych	8
	2.6 Realizacja Strategii w okresie 2002 – 2006	11
	2.7. Główne czynniki społeczno – gospodarczego rozwoju Redy 2007 – 2015	13
III	Cele Polityki Rozwoju na lata 2007 – 2013	21
	3.1 Zgodność Strategii z celami polityki strukturalnej UE	21
	3.2 Uwarunkowania krajowe polityki rozwoju	23
	3.3 Programowanie na lata 2007 – 2013	25
IV	Programy Operacyjne 2007 – 2013	27
	4.1 Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego	27
	4.2 Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko	32
	4.3 Program Operacyjny Kapitał Ludzki	36
	4.4 Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka	39
V	Planowane projekty strategiczne w mieście Reda w okresie 2007 – 2013	42
VI	Analiza SWOT	50
	6.1 Zaktualizowana Analiza SWOT	60
	6.2 Wnioski z nowej Analizy SWOT i materiał porównawczy	64
	6.3 Cele Strategiczne	67
VII	Aktualne wyzwania – nowy okres programowania rozwoju 2007 – 2015	69
	7.1. Główne obszary konkurencyjności	69
	7.2. Rozwój konkurencyjności	70
	7.3. Rozwój infrastrukturalny	71
	7.4. Rozwój rewitalizacyjny obszaru Redy	71
	7.5. Rozwój Aglomeracji Trójmiejskiej	72
	7.6. Małe Trójmiasto Kaszubskie	73
VII	Zasady wdrażania Strategii Rozwoju Redy 2007 – 2013	74
	8.1 Zestawienie głównych obszarów wdrożenia Aktualizowanej Strategii	74
	8.2 Zasady wdrażania Strategii Rozwoju Redy 2007 – 2013	75
	8.3 Zestawienie wskaźników realizacji zaktualizowanej Strategii	75
	8.4 Monitorowanie wdrożenia Strategii	77
	8.5 Rekomendacje i wnioski końcowe	77
IX	Rekomendacje i wnioski końcowe	78

I Wprowadzenie

Opracowanie pod nazwą Aktualizacja Strategii Rozwoju Miasta Reda 2007-2015, stanowi podstawowy dokument programowy i rozwojowy miasta Redy. Wraz z dokumentem Strategia Rozwoju Miasta Reda do roku 2015r stanowi pakiet dokumentacji programowej, niezbędnej do realizacji polityki rozwoju na poziomie lokalnym oraz wskazania głównych kierunków rozwojowych i realizacji projektów inwestycyjnych. Okres programowania 2007-2013 otwiera samorządom rzeczywistą drogę do zaistnienia jako podmiotów polityki regionalnej. Strategie rozwoju są instrumentem kreowania i realizacji tej polityki w skali lokalnej, regionalnej i krajowej. Polityka rozwoju regionalnego stanie się w najbliższych latach podstawowym kierunkiem decentralizacji oraz podnoszenia konkurencyjności regionów i gmin. W latach 2007-2013 będziemy mieli do czynienia również z nowym sposobem absorpcji środków unijnych, gdzie znaczącą rolę przypisano regionom –województwom, jako podmiotom określającym na bazie strategii wojewódzkich oraz Regionalnych Programów Operacyjnych główne cele i kierunki decydujące o konkurencyjności obszaru. „Aktualizacja Strategii Rozwoju Miasta Reda 2007-2015”, wzmacnia zdolność samorządu gminy do sprostania wyzwaniom polityki rozwojowej oraz pozwala na realizację kluczowych dla rozwoju jednostki projektów, będących wynikiem strategicznej koncepcji rozwoju. Aktualizacja pozwala na dostosowanie wizji rozwoju i głównych kierunków do tendencji wynikających z polityki spójności UE oraz procesów decentralizacyjnych i globalizacyjnych w gospodarce. Staje się narzędziem władz samorządowych w procesie podnoszenia sprawności instytucjonalnej administracji lokalnej, szczególnie w procesie aplikacji i wdrażania projektów strukturalnych. Dokonując prac aktualizacyjnych, których efektem jest przedkładany dokument Aktualizacja Strategii Rozwoju Miasta Reda na lata 2007-2015, uwzględniono zasadnicze elementy, wpływające na realizację polityki rozwojowej, jak ocena i weryfikacja szans i słabości rozwojowych gminy oraz czynników rozwoju ekonomiczno-społecznego. Zastosowano ponadto rozwiązanie ekspercko-społeczne planowania, uwzględniając przygotowanie koncepcji projektów strukturalnych dla Redy, przede wszystkim w aspekcie planowania i zarządzania finansowego, innowacyjności rozwiązań oceny zdolności wdrożeniowych (administracyjnych, formalnych, organizacyjnych) polityki rozwoju i przedsięwzięć rozwojowych miasta. Dokument niniejszy, zawiera prezentację założeń aktualizacji i rekomendacje wynikające z tego procesu.

W kolejnych rozdziałach przedstawiono założenia metodyczne przeprowadzonej aktualizacji w odniesieniu do podstawowych czynników rozwojowych - analizy sił i słabości, głównych kierunków, potrzeb lokalnej społeczności, potwierdzenia celów i pakietu projektów strukturalnych kluczowych dla rozwoju miasta Reda. W kolejnej części Aktualizacji zaprezentowano wyniki analizy SWOT (Strengths -mocne strony, Weaknesses -słabe strony, Opportunities -szanse), Threats –zagrożenia), jako najlepszego narzędzia analizy strategicznej i inwestycyjnej, wraz z weryfikacją punktacji. Dokonano także analizy porównawczej uwarunkowań rozwojowych oraz aktualizacji analizy SWOT. Ponadto ustalono zgodność Strategii z dokumentami planistycznymi regionu i gminy. W opracowaniu wyników analiz wzięli udział eksperci: konsultant funduszy strukturalnych UE, specjalista ds. polityki rozwoju, analityk finansowy z zespołu ekspertów samorządowych Biura Doradztwa Inwestycyjnego i Projektów Unii Europejskiej „Eurofundusz”. W zakresie misji i głównych kierunków rozwojowych Redy, dokonano

weryfikacji w odniesieniu do koncepcji polityki rozwoju Województwa Pomorskiego i wskazano na zgodność misji, wizji oraz głównych kierunków w perspektywie 2007-2013. Dzięki temu nie wystąpiła potrzeba korekty w głównych kierunkach rozwoju Redy przyjmując jednocześnie zasadę ciągłości procesu planowania strategicznego i koncentracji na analizie projektów w ramach polityki strukturalnej regionu i ulokowaniu na mapie pomocy regionalnej, zawartych w Aktualizacji Strategii planowanych projektów strategicznych miasta Redy. Tym samym spełniono wymóg formalny i wytycznych programowych Ministerstwa Rozwoju Regionalnego oraz programowania i wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego, gdzie założono, iż propozycje projektów strukturalnych muszą posiadać swoje odzwierciedlenie w kierunkach rozwoju gminy i powinny zostać ujęte w podstawowym dokumencie programowym, czyli zaktualizowanej Strategii Rozwoju Miasta Reda 2007-2015.

II Zasady aktualizacji Strategii

2.1 Założenia aktualizacji Strategii

Gmina Miasto Reda dysponuje „Strategią Rozwoju Miasta Reda do roku 2015r”. Strategia została opracowana przez Bałtycki Instytut Gmin w Gdańsku i Fundację Promocji Gmin Polskich. Dokument został przyjęty przez Radę Miejską oraz Zarząd Redy w czerwcu 2001 roku. Opracowanie powstało na podstawie wyników prac zrealizowanych w ramach dwudniowego seminarium diagnostyczno-projektowego pt. „Strategia Rozwoju Gminy Reda do 2015 roku” prowadzonego przez Bałtycki Instytut Gmin w Gdańsku oraz materiałów dostarczonych przez przedstawicieli gminy Reda. Konieczność i podstawowe przesłanki aktualizacji Strategii wynikają z dwóch zasadniczych elementów:

1. Przyjęcia członkostwa Polski w Unii Europejskiej od dnia 1 maja 2004 roku
2. Nowego okresu programowania na lata 2007-2013.

Uwarunkowania powyższe spowodowały przyjęcie do regulacji krajowych dorobku prawnego Unii Europejskiej oraz zasad polityki regionalnej Unii Europejskiej, a od 2007 roku zasad polityki spójności. Ponowne zdefiniowanie celów polityki regionalnej na okres 2007-2013 roku oraz wynikające z niej ramy czasowe i finansowe oraz kwalifikowalności geograficznej, które zostały wyrażone w odpowiednich rozporządzeniach Rady Wspólnoty Europejskiej (WE), a następnie krajowych aktach prawnych i dokumentach programowych na lata 2007-2013, powodują konieczność aktualizacji Strategii jako podstawowego instrumentu realizacji polityki regionalnej na poziomie lokalnym. Obowiązki prawne w zakresie wdrażania polityki regionalnej nakłada na gminy Ustawa o zasadach prowadzenia polityki regionalnej z dnia 6 grudnia 2006 rok.

Powyższe uwarunkowania stanowią główne powody konieczności aktualizacji Strategii jako podstawowego dokumentu programowego w okresie 2007-2013r., regulującego zasady prowadzenia polityki rozwoju i realizacji przedsięwzięć przy wykorzystaniu funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

Niezwykle ważną przesłanką aktualizacji Strategii Redy, oprócz nowych rozporządzeń WE i ustawodawstwa krajowego, regulującego kwestie polityki regionalnej i funduszy strukturalnych, jest przygotowanie priorytetowych dla rozwoju Redy projektów i przedsięwzięć odpowiadających zdefiniowanemu dla obecnej perspektywy UE celom polityki strukturalnej Unii Europejskiej. Aktualizacja Strategii Rozwoju Miasta Reda 2007-2015, wynika ponadto z wytycznych nowego okresu programowania na lata 2007-2013.

Kolejnymi czynnikami wpływającymi na aktualizację Strategii były:

- a) horyzont czasowy obejmujący okres programowania 2007-2013 i zmiany dotyczące funduszy strukturalnych w prognozowanym okresie,
- b) nowe dominanty w polityce rozwojowej UE – innowacyjność i realizacja zreformowanej Strategii Lizbońskiej,
- c) powiązanie Strategii z nowymi celami strukturalnymi UE oraz spójność z polityką regionalną w kontekście reformy funduszy UE,
- d) konieczność określenia projektów ujęcia w części operacyjnej Strategii podstawowych projektów strategicznych w formie odpowiadającej wytycznym programowania rozwoju dla zgodności z Regionalnym Programem Operacyjnym,
- e) powiązanie Strategii z planami rozwojowymi i przestrzennymi Redy,
- f) konieczność weryfikacji podstawowych przedsięwzięć i zadań inwestycyjnych ujętych w części operacyjnej Strategii oraz ujęcie ich jako kluczowych projektów do nowego okresu programowania 2007-2013,
- g) weryfikacja instrumentów wdrażania Strategii oraz wskaźników wdrażania.

Okres realizacji Strategii został przyjęty na lata 2007-2015 z uwagi na kwalifikowalność wydatków oraz zasadę n+2, wpisującą planowane przedsięwzięcia strategiczne w okres programowania UE na lata 2007-2013, które będą mogły być realizowane do 2015 roku. Przyjęto, iż Strategia, posiadając będzie charakter podstawowego dokumentu programowego miasta Reda, zawierający oprócz zawartych celów i zadań, sformułowane propozycje projektów, pozwalające władzom samorządowym Redy na przygotowanie przedsięwzięć w oparciu o fundusze strukturalne Unii Europejskiej.

2.2 Proces aktualizacji

Podstawą procesu aktualizacji są wytyczne Ministerstwa Rozwoju Regionalnego wynikające z procesu programowania i koncepcji polityki rozwoju regionalnego w perspektywie okresu programowania 2007-2013 wydłużonej zgodnie w przedstawioną zasadą n+2 do końca roku 2015. Proces aktualizacji oparty został na następujących założeniach:

1) utrzymanie ciągłości procesu planowania strategicznego rozwoju miasta Redy

- analiza materiałów i dokumentów rozwojowych gminy miasta Reda
- weryfikacja uwarunkowań rozwojowych i analizy SWOT

- identyfikacja podstawowych projektów rozwojowych w perspektywie polityki spójności i wytycznych funduszy strukturalnych dla nowego okresu programowania UE 2007-2013
- zgodności propozycji projektowych z kierunkami i celami długofalowego rozwoju określonymi w „Strategii Rozwoju Miasta Reda do roku 2015”
- rekomendacja dla weryfikacji Wieloletniego Planu Inwestycyjnego w kontekście wytypowania projektów kluczowych dla rozwoju Redy w okresie programowania 2007-2013

2) Dostosowanie zapisów w „Aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta Reda 2007-2015” do nowych uwarunkowań społeczno –gospodarczych

- polityka spójności UE na lata 2007-2013
- zasady polityki regionalnej
- wymogi funduszy strukturalnych Unii Europejskiej
- Programy Operacyjne na lata 2007-2013 (Narodowy Plan Rozwoju 2007-2013, Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia, Strategia Rozwoju Kraju, programy Operacyjne, Regionalny Program Operacyjny)
- regionalne strategie rozwoju
- zmiany wynikające z dynamiki rozwoju społeczno-gospodarczego regionu

3) Udział społeczności lokalnej i władz samorządowych w procesie współpracy społecznej na terenie miasta Redy

- aktualizacja strategii dokonana została z udziałem przedstawicieli środowisk lokalnych, lokalnej społeczności, radnych gminy i przedstawicieli instytucji oraz organizacji społecznych. Spełniony został tym samym wymóg uspołecznienia procesu planowania strategicznego rozwoju, konsultacji społecznych. Jest to wyraz realizacji zasady partnerstwa w procesie rozwoju lokalnego wyrażany w regulacjach i postulatach Unii Europejskiej. Zasada partnerstwa dotyczy również partnerstwa instytucjonalnego oraz partnerskiej współpracy władz samorządowych i uczestnictwa środowisk społecznych w planowaniu rozwoju. Opinie środowisk zostały wyrażone w postaci specjalnych ankiet a ich wyniki zostały poddane analizie i uwzględnione w „Aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta Reda 2007-2015”. Ankiety stanowią załącznik do zaktualizowanej Strategii.

2.3 Zakres aktualizacji Strategii

Podstawą procesu aktualizacji Strategii była inicjatywa władz samorządowych Redy w zakresie opracowania „Aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta Reda 2007-2015”. Inicjatywa pozwoliła na wybór społeczno-ekspertskiej metody aktualizacji podstawowego dokumentu strategicznego gminy oraz wstępne określenie zakresu aktualizacji –głównie w kierunku dostosowania Strategii do zmian dotyczących polityki strukturalnej Unii Europejskiej w nowym okresie programowania 2007-2013. Podsumowanie zakresu dokonanej aktualizacji zawiera poniższe zestawienie.

Tabela nr 1. Zakres aktualizacji Strategii na okres 2007-2013

Wprowadzenie	Wyjaśnienie założeń, genezy oraz zawartości Aktualizacji Strategii
Założenia aktualizacji	Czynniki wpływające na aktualizację
Proces aktualizacji	Przebieg i rola dokonanej aktualizacji dla realizacji Strategii - utrzymanie ciągłości procesu planowania strategicznego rozwoju miasta Redy - dostosowanie zapisów w „Aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta Reda 2007-2015” do nowych uwarunkowań społeczno –gospodarczych - udział społeczności lokalnej i władz samorządowych w procesie współpracy społecznej na terenie miasta Redy
Organizacja i metodyka prac nad aktualizacją Strategii	Opis przyjętej metodyki, organizacja prac Prace społeczno-ekspertskie, warsztaty strategiczne, prace nad analizą SWOT, ankietowanie
Wyniki konsultacji społecznych	Wyniki ankiet dotyczących listy głównych przedsięwzięć strategicznych i inwestycyjnych oraz wyniki ankiety społecznej (dzieci i rodzice)
Realizacja Strategii w okresie 2002-2006	Ocena i podsumowanie zakresu realizacji, głównych obszarów, źródeł finansowania rozwoju strategicznego, uaktualnienie podstawowych danych diagnozy
Cele polityki rozwoju na lata 2007-2013	Zgodność Strategii z celami polityki strukturalnej UE Uwarunkowania krajowe polityki rozwoju Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju Zgodność Strategii z dokumentami rozwojowymi regionu
Programowanie na lata 2007-2013	Opis nowych zasad programowania rozwoju na lata 2007-2013 określenie głównych warunków i zakresu programowania wraz z wyszczególnieniem struktury dokumentów jako podstawy konstrukcji projektu i doboru programu operacyjnego celów i źródeł finansowania

	projektów Redy
Programy Operacyjne 2007-2013	Przegląd podstawowych programów operacyjnych
Analiza SWOT	Porównanie i aktualizacja wraz z analizą sfery czynników makroekonomicznych oraz wewnętrznych miasta Reda. Analiza porównawcza
Planowane projekty strategiczne w mieście Reda w okresie 2007-2013	Karty propozycji projektowych wraz z opisem programów operacyjnych, priorytetów, wartości nakładów i źródeł dofinansowania oraz jego prognozowanej wysokości

2.4 Organizacja i metodyka prac nad aktualizacją Strategii

Koordynatorem prac aktualizacyjnych Strategii Rozwoju był samorząd miasta Redy. W proces aktualizacji, zaangażowane były władze samorządowe miasta i radni Rady Miejskiej. Proces aktualizacji przebiegał w formie konsultacji społecznych, prac samorządu, współpracy z instytucjami z terenu miasta oraz przedstawicielami środowisk społecznych Redy. Współpraca instytucjonalna oznaczała udział w procesie aktualizacji przedstawicieli instytucji samorządowych (szkoły, biblioteka, Miejskiego Ośrodka Kultury Sportu i Rekreacji). W procesie planowania strategicznego zastosowano metodę społeczno-ekspertką. W ramach współpracy eksperckiej określono metodologię prac i harmonogram aktualizacji. W fazie wstępnej dokonano analizy istniejącego zasobu programowych dokumentów miasta Reda, będących wynikiem realizowanej dotychczas polityki rozwoju strategicznego gminy.

Kolejną fazą prac było opracowanie i przedstawienie dokumentu Aktualizacja Strategii Rozwoju Miasta Reda 2007-2013, opracowanego przez Biuro Doradztwa Inwestycyjnego i Projektów Unii Europejskiej „Eurofundusz”. Zespół doradców samorządowych „Eurofundusz” jest członkiem Europejskiego Holdingu Doradczego Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie. „Eurofundusz”, posiada wieloletnie doświadczenie w opracowaniu dokumentów strategicznych dla gmin i jednostek samorządu terytorialnego. Biuro zajmuje się planowaniem strategicznym i opracowaniem strategii sektorowych. Specjalizuje się ponadto w procesie przygotowania i wdrażania projektów europejskich z udziałem partnerów samorządowych, organizacji społecznych oraz podmiotów gospodarczych. Podstawą prac w ramach aktualizacji Strategii Rozwoju w Redzie była umowa zawarta w dniu 10 kwietnia 2007 roku pomiędzy Urzędem Miasta w Redzie reprezentowanym przez Krzysztofa Krzemińskiego Burmistrza Miasta Reda a „Eurofunduszem” reprezentowanym przez Właściciela Marka Dondelewskiego –Konsultanta Funduszy Strukturalnych UE.

Opracowanie eksperckie realizowane przez konsultantów „Eurofunduszu”, poddano procesowi społecznej konsultacji w trakcie warsztatów strategicznych. Proces ten został równolegle uzupełniony

o prace komisji Rady Miasta i ustalenia radnych oraz środowisk społecznych Redy, dotyczących rozwoju strategicznego miasta.

W procesie uspołecznienia zorganizowano warsztaty strategiczne w dniach 21.04.2007r i 28.05.2007r. W zespole planowania strategicznego w ramach warsztatów aktualizacji dokumentu Strategii Rozwoju, uczestniczyli radni, przedstawiciele władz samorządowych, przedstawiciele instytucji i organizacji społecznych, stowarzyszeń oraz pracownicy administracji samorządowej i szkół miasta Reda (listy uczestników warsztatów strategicznych oraz program warsztatów stanowią załączniki do dokumentu „Aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta Reda 2007-2013”). W trakcie procesu aktualizacji poddano konsultacjom społecznym założenia oraz metodologię wraz z harmonogramem prac strategicznych (prezentacja konsultantów w załączeniu). Ustalenia konsultacji zostały zaprezentowane i przyjęte przez uczestników warsztatów oraz w formie decyzji radnych. Stanowiły one podstawę opracowania eksperckiego pt. „Aktualizacja Strategii Rozwoju Miasta Reda 2007-2015”. Dokument przedłożony został w formie uchwały do Rady Miejskiej. Dokument uwzględnia wnioski i rekomendacje uczestników warsztatów.

W trakcie warsztatów dokonano weryfikacji głównych czynników i uwarunkowań rozwojowych w formie analizy SWOT (omówienie w dalszej części dokumentu) oraz głównych kierunków rozwojowych miasta Reda.

2.5 Wyniki konsultacji społecznych

Istotnym elementem procesu aktualizacji było ankietowanie uczestników dotyczące ustalenia listy głównych przedsięwzięć inwestycyjnych w ramach strategicznego rozwoju gminy Reda w nowym okresie programowania na lata 2007 –2013. Ankietowani uczestnicy dokonywali:

1. Określenia wagi poszczególnych projektów inwestycyjnych w skali od 1 (niska) do 5 (najwyższa).
2. Spodziewane wskaźniki efektów i założonych celów.
3. Zgodność celów inwestycji ze strategicznymi kierunkami rozwoju.
4. Aktualizacja oceny potencjału gminy oraz jej szans i zagrożeń z perspektywy 6 lat od uchwalenia Strategii, wymienionych w rozdziale 11 Strategii.

Opracowania wyników ankiet dokonał przedstawiciel Urzędu Miasta Redy **Łukasz Kamiński** Podinspektor ds. pozyskiwania środków zewnętrznych, koordynator organizacyjny prac strategicznych z Urzędu Miasta. Na podstawie otrzymanych ankiet dotyczących listy głównych przedsięwzięć inwestycyjnych w ramach strategicznego rozwoju Redy, opracowano poniższe zestawienie wraz ze średnią ocen wystawionych przez respondentów oraz przybliżone lata realizacji poszczególnych inwestycji. Doboru lat realizacji dokonano uśredniając daty podane w wypełnionych formularzach.

Tabela nr 2. Lista głównych przedsięwzięć inwestycyjnych 2007 – 2013r.

Wyniki ankiet uczestników konsultacji społecznych.

Lp	Zadanie	Średnia ocen	Lata realizacji
1.	Układ drogowy Leśna - Cegielniana	4,9	2008
2.	Redzkie Centrum Kultury	3,4	2008
3.	Kanalizacja Redy	4,7	2008/2010
4.	Modernizacja MOKSiR - budowa trybun i infrastruktury towarzyszącej	3,3	2007/08
5.	Modernizacja MOKSiR - płyty boisk	3,0	2007
6.	Termoizolacja szkół	5,0	2007/08
7.	Rozbudowa szkół o sale gimnastyczne	4,4	2008/09
8.	Modernizacja ulicy 12 Marca	3,4	2009/2011
9.	Ciąg pieszy z ul. Długiej wzdłuż ul. Korzennej i Sosnowej	3,1	2007
10.	Pętla autobusowa w Redzie Rekowie	3,4	2007/08
11.	Rozbudowa monitoringu	4,2	2008/2010
12.	Park nad rzeką Redą i skate park)	4,0	2008
13.	Przebudowa ul. Nowej	2,8	2010/2011
14.	Utwardzenie wybranej ulicy płytami z ul. Szkolnej	2,8	2007
15.	Nowa siedziba UM (remont budynku przy ul. Gdańskiej)	3,3	2009/10
16.	Promenada spacerowa do Rewy	2,85	2010/2011
17.	Usuwanie azbestu z dachów	4,6	2008/2011

Na pierwszej pozycji znalazła się w opinii ankietowanych termoizolacja szkół, wysoko została także oceniona jako jedno z głównych zadań rozbudowa szkół o sale gimnastyczne. Zadanie, jakim jest termoizolacja wspomnianych budynków otrzymało najwyższą ocenę u każdego z respondentów. Wynika to z analiz dyrektorów jednostek organizacyjnych gminy i przedstawicieli władz samorządowych. Znaczącą rolę przypisano inwestycjom dotyczącym układu drogowego ulic Leśna – Cegielniana oraz kanalizacji Redy, co znajduje swoje odzwierciedlenie w planach powiatu i województwa pomorskiego. Realizacja tych przedsięwzięć planowana jest w najbliższych dwóch latach.

Oceny wysokie otrzymały także konieczność rozbudowy monitoringu w mieście oraz budowa parku połączona z tworzeniem skate parku dla młodzieży (ankieta dla młodzieży i ich rodziców na temat

spędzania czasu wolnego w mieście i potrzebie budowy Domu Kultury - zestawienie ankiet załączone do Strategii).

Większość zadań została oceniona na poziomie średnim. Część tych inwestycji to pozycje o charakterze zadań budżetu jednorocznego, jest nią np. modernizacja trybun prawie w całości zaplanowana ze środków budżetowych gminy. Zarówno ciąg pieszy, jak i pętla w Rekowie także znajdują swoje dofinansowanie w budżecie gminy.

Duża liczba respondentów wskazuje na rok 2008 jako zakończenie realizacji najważniejszych inwestycji. Wynika to także z faktu, że dominują tutaj przedsięwzięcia zaplanowane, jako strategiczne również w planie finansowym gminy. Według ankietowanych najdalej odłożonymi w czasie działaniami powinny być promenada spacerowa i modernizacja ulicy 12 Marca, jako przyszły ciąg alternatywny dla drogi krajowej nr 6, co wymaga współpracy między gminnej. W perspektywie roku 2010 widziana jest także rozbudowa monitoringu, która według respondentów powinna następować stopniowo, a także przeniesienie siedziby Urzędu Miasta pod warunkiem przejęcia przez Redę od powiatu budynku Szkoły Zawodowej przy ulicy Gdańskiej i jego adaptacji dla potrzeb miejskiej instytucji.

Nowe pozycje inwestycyjne to rewitalizacja budynku dworca PKP wraz z jego otoczeniem oraz rewitalizacja historycznego budynku młyna sąsiadującego z Urzędem Miasta dla potrzeb kultury. Istnieje konieczność partnerstwa ze strony spółek PKP. Alternatywą dla inwestycji rewitalizacji młyna, jest wybudowanie nowego obiektu przeznaczonego dla kultury i umiejscowionego w pobliżu MOKSiR-u.

W ramach prac strategicznych dokonano również ankietowania młodzieży i rodziców pod kątem realizacji inicjatyw społecznych wynikających z preferencji dotyczących spędzania wolnego czasu. Ankietę przeprowadzono w kwietniu 2007 na grupie 700 uczniów i 390 rodzicach dzieci Gimnazjum nr 1, Gimnazjum nr 2 oraz klas V i VI SP5 w Redzie. Wyniki ankiety przedstawiają się następująco:

I Ankieta dla dzieci i młodzieży

1. Na pytanie czy korzystasz na terenie Redy z zajęć dodatkowych rozwijających własne zainteresowania 48 % uczniów odpowiedziało, że tak, a 52 % że nie. Przeważają nieznacznie odpowiedzi negatywne, ale pozytywnych jest niewiele mniej co potwierdza ilość zaangażowanych osób w zajęcia dodatkowe i różnorodność oferty tych drugich,

2. Mówi o tym pytanie 2 gdzie najczęściej wymienianymi zajęciami dodatkowymi są zajęcia sportowe (na które uczęszcza ponad 25% uczniów), uczenie się języków obcych (5 %) i pozostałe kółka przedmiotowe (11%),

3. Młodzież na tego typu zajęcia najczęściej udaje się w inne miejsca (takie jak sala gimnastyczna i boiska innej szkoły niż własna, własny przydomowy plac zabaw, szkoły językowe), dopiero potem wskazywane są własna szkoła (ponad 22%) oraz MOKSiR (11%),

4. Ponad ¾ młodzieży wyraża chęć uczestnictwa w zajęciach dodatkowych organizowanych w pobliżu swojego miejsca zamieszkania,
5. Jak wskazywały na to poprzednie preferencje najwięcej jest chętnych do uczestnictwa w zajęciach sportowych (ponad 35%), duża jest ilość uczniów chcących tańczyć, brać udział w warsztatach teatralnych, fotograficznych i grafiki komputerowej. Nikłym zainteresowaniem cieszą się zajęcia szachowe czy wykonywania rękodzieła. Świadczyć to może o nikłej wiedzy respondentów w tych dwóch dziedzinach, a także na zmianę trybu spędzania czasu wolnego w sposób bardziej aktywny,
6. Ponad ¾ dzieci zauważa, że nie posiada odpowiednich warunków do realizacji swoich zainteresowań. Tylko około 6% twierdzi, że jest w pełni w stanie realizować się poza szkołą,
7. Według młodzieży w naszym mieście najbardziej brakuje skate-parku (stwierdziła tak ponad połowa pytanym) oraz kręgielni. Niezbędna byłaby także ogólnie-dostępna sala gimnastyczna i ścianka wspinaczkowa. Wspominane są często lodowisko, ścieżka rowerowa i boiska osiedlowe,
8. Ponad połowa opowiada się za powstaniem w Redzie Domu Kultury, tylko 11 % jest przeciwnych, ale to, co może martwić to odsetek ankietowanych bez zdania na ten temat (aż 31 %),
9. Najczęstszą wskazywaną lokalizacją tej instytucji jest pobliże terenów MOKSiR (36%), często mowa także o innych terenach, najczęściej związanych z miejscem zamieszkania respondenta.

II Ankieta dla rodziców

1. Ponad 75% rodziców stwierdziło, że w Redzie brak jest odpowiednich warunków do realizacji dziecięcych zainteresowań niezwiązanych ze szkołą,
2. Rodzice stwierdzili, że brak jest w naszym mieście przede wszystkim ogólnodostępnej sali gimnastycznej, skate-parku, lodowiska, kręgielni i zbyt mało jest ścieżek rowerowych,
3. Rodzice, wśród tych którzy podali odpowiedź na to pytanie, podzielili się dokładnie po połowie w ocenie pomysłu na rozwiązanie problemu zapewnienia miejsca do realizacji zainteresowań młodzieży. 35% z nich jest za pełniejszym wykorzystaniem bazy MOKSiR, a 35% za wybudowaniem Domu Kultury. 17% opowiedziało się za wybudowaniem dodatkowych sal gimnastycznych, pozostali wskazują na inne formy takie jak: kolejne drogi rowerowe czy budowa basenu,
4. Za powstaniem Domu Kultury opowiedziało się aż 92% rodziców, tylko 2% było przeciw, a 6% nie zajęło stanowiska,

5. Jako miejsce powstania przyszłego Domu Kultury wskazywano najczęściej teren zbliżony do MOKSiR-u (54%), kolejno uplasowały się Ciechocino (22%), ponad 10 % wskazało także poblizze osiedla SEMEKO, a 6% Rekowo.

2.6 Realizacja Strategii w okresie 2002 – 2006r.

Analiza wykonania Strategii do roku 2004, nie pozwala na jednoznaczne określenie stopnia jej wykonania. Większość przedsięwzięć ujęta w programach operacyjnych, dotyczyła okresu realizacji na lata 2005 do 2008 z wyłączeniem infrastruktury drogowej lokalnej i osiedlowej oraz infrastruktury traktów pieszych czy parkingów oraz małej architektury osiedlowej (zadania te realizowano w latach 2002-2003). Przedsięwzięcia z zakresu infrastruktury społecznej (mieszkalnictwo, edukacja, kultura, sport: budowa szkół ponadgimnazjalnych, centrum kultury, mieszkań socjalnych, boisk wielofunkcyjnych) określone zostały do realizacji w horyzoncie czasowym od 2002 do 2008 roku, a nawet 2010 jak w przypadku boisk osiedlowych i MOKSiR, sukcesywnie, więc w tym zakresie Strategia jest lub będzie realizowana. W przypadku niektórych inwestycji konieczna będzie korekta terminów realizacyjnych. Kontynuowane i zdynamizowane muszą być działania dotyczące zadań promocji gminy i wsparcia przedsiębiorczości lokalnej w systemie kooperacji i tworzenia lokalnego rynku usług, branż czy sektorów w tym szczególnie małych i średnich przedsiębiorstw (MSP).

Nadal ważnym aspektem realizacji Strategii Rozwoju Redy, jest aktywizacja społeczna i współpraca z organizacjami społecznymi oraz instytucjami kultury, turystyki, edukacji, szczególnie w zakresie promocji, inicjatyw kulturalnych, sportowych czy ekologicznych oraz imprez rekreacyjnych. Realizacja strategii w obszarze przygotowania planów zagospodarowania przestrzennego oraz tworzenia polityk sektorowych, pozwoliła na przygotowanie podstaw planistycznych dla kolejnych okresów, ale dopiero proces aktualizacji oraz programowanie polityki rozwoju na bazie polityki spójności i polityki strukturalnej UE, otwiera możliwość realizacji zintegrowanej polityki rozwoju w skali lokalnej, powiązanej z procesami rozwoju regionalnego i przestrzennego miasta i jego otoczenia oraz całego regionu. Umiejętne zaplanowanie przedsięwzięć i wpisanie ich w priorytety polityki rozwoju, stwarza nowy wymiar planowaniu strategicznemu dla realizacji celów społeczno –gospodarczych przy wykorzystaniu finansowania strukturalnego Unii Europejskiej. Wpłynie to na kreowanie dobrej jakości życia.

Główne wydatki dotyczące realizacji Strategii w badanym okresie to nakłady na infrastrukturę techniczną, w tym drogową z uwzględnieniem dróg gminnych (remonty cząstkowe dróg i chodników, remonty nawierzchni dróg) i rozwój inwestycyjny oraz wydatki edukacyjne z uwagi na finansowanie zadań własnych gminy w obszarze oświatowym. Konieczne jest jednak doinwestowanie infrastruktury obiektów edukacyjnych w dalszej perspektywie realizacji Strategii. Wydatki strategiczne pozwalały również na finansowanie celów związanych z poprawą jakości życia mieszkańców w obszarze infrastruktury osiedlowej, społecznej i edukacyjnej.

Podstawowym źródłem finansowania Strategii były w analizowanym okresie środki własne gminy, środki funduszu ochrony środowiska, dotacje celowe, zabezpieczono również środki rezerwy celowej budżetu gminy kierowane do sfery edukacji (m.in. rezerwa na zajęcia pozalekcyjne w oświacie, rezerwa na remonty obiektów oświatowych i zakupy sprzętu oraz wyposażenia, a także rezerwa na dofinansowanie zadań publicznych realizowanych przez organizacje pozarządowe. Wydatki kierowano również na realizację celów w postaci dotacji celowych w obszarze profilaktyki czy edukacji. Środki angażowane były również w proces finansowania inwestycji w postaci m.in. prac dokumentacyjnych. Znaczącym wydatkiem były środki na opiekę społeczną wspierające realizację strategii sektorowej w obszarze polityki społecznej.

Znaczącą grupę wydatków stanowiły nakłady na rozwój i modernizację dróg, gospodarkę mieszkaniową i administrację publiczną. Kolejne znaczące pozycje wydatków budżetowych to gospodarka komunalna oraz zadania w zakresie kultury fizycznej i sportu. Powyższa konstrukcja nakładów odzwierciedla realizację zadań własnych i celów publicznych strategii. Kolejna pozycja wydatków na cele strategiczne dotyczy finansowania rozwoju infrastruktury technicznej ochrony środowiska w tym kanalizacji deszczowej na terenie miasta czy zadań z zakresu bezpieczeństwa (system monitoringu).

W źródłach finansowania Strategii należy uwzględnić w szerszym zakresie możliwość wykorzystania środków zewnętrznych z funduszy UE, w związku z planowanym dopływem środków funduszy strukturalnych UE w okresie programowania 2007-2013. „Aktualizacja Strategii Rozwoju Miasta Reda 2007-2015”, określająca podstawowe propozycje przedsięwzięć z tym zakresie, stanie się podstawową wytyczną dla ich realizacji. Samorząd Redy posiada możliwość identyfikacji na bazie zaktualizowanej strategii zarówno projektów, jak i źródeł ich finansowania. Dokonanie ich identyfikacji w Aktualizacji Strategii, pozwala na odpowiednie ukierunkowanie i rezerwę niezbędnego wkładu własnego oraz zabezpieczenie finansowania projektów przy pomocy instrumentów finansowych dostosowanych do możliwości absorpcyjnych gminy Reda.

2.7. Główne czynniki społeczno –gospodarczego rozwoju miasta Reda 2007 – 2015

Analiza społeczno-gospodarcza oraz przestrzenno-środowiskowa miasta Redy, pozwala na wskazanie czynników pierwotnych wpływających na możliwości rozwojowe obszaru gminy miasto Reda. Czynniki analizowane poniżej tworzą zespół powiązań strukturalnych, wynikających z podłoża geograficzno-terytorialnego, struktury gospodarczej obszaru i jego walorów przestrzenno-środowiskowych. Proces rozwoju Redy determinują następujące grupy czynników:

1. Położenie geograficzne, uwarunkowania przestrzenne i dostępność komunikacyjna
2. Atrakcyjność gospodarcza i otoczenie biznesu
3. Czynniki demograficzne
4. Kierunki rozwoju lokalnego rynku pracy
5. Atrakcyjność turystyczna
6. Ochrona środowiska

Ad 1.

Gmina Miasto Reda położona jest w północnej części Województwa Pomorskiego w pasie funkcjonalno – przestrzennym nadmorskim i aglomeracyjnym Trójmiejskim. Reda znajduje się na obszarze koncentracji miejskich ośrodków położonych nad Zatoką Gdańską w pasie powiązanych i połączonych ze sobą ośrodków: Gdańsk, Gdynia, Sopot, Rumia, Reda, Wejherowo.

Lokalizacja gminy miasta Reda decyduje o jego powiązaniach strukturalnych z obszarem Trójmiejskim: układ drogowy, komunikacja i transport, struktury funkcjonalno-przestrzenne: obszary zurbanizowane, obszary zintensyfikowanej zabudowy mieszkaniowej. Tworzy to warunki rozwoju Redy z wykorzystaniem atrakcji osiedleńczej, turystycznej, przestrzeni usługowej, przestrzeni koncentracji aktywności społeczno -gospodarczej (oś transportowa Małe Trójmiasto Kaszubskie). Tworzy to pasmowy układ rozwojowy Redy jako gminy wzdłuż pasa komunikacyjno-drogowego w kierunku nadmorskim oraz powiązanej urbanistyczne przestrzeni Małego Trójmiasta Kaszubskiego Rumia -Reda –Wejherowo. Tereny przyległe do osi komunikacyjnej stanowią obszary ukształtowane pasmowo wzdłuż osi komunikacyjnej Trójmiejskiej w kierunku Morza Bałtyckiego. Rzutuje to na charakter Redy jako obszaru zurbanizowanego, pełniącego funkcje usługowe, mieszkaniowe, osiedleńcze, edukacyjne oraz gospodarcze. Nadaje to obszarowi cech wielofunkcyjnych ośrodków miejskich związanych poprzez układ transportowo drogowy z całym regionem pomorskim. Uwarunkowania rozwojowe Redy wynikające z położenia geograficznego kierunkują rozwój miasta jako lokalnego wielofunkcyjnego ośrodka zurbanizowanego i ukształtowanego wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych, infrastruktury drogowej, powiązaniem komunikacyjnie z Trójmiastem, z terenami osiedleńczo-rekreacyjnymi, co stanowić może czynnik atrakcyjności rozwojową w postaci:

- stymulowania szybkich zmian w infrastrukturze technicznej (bezpieczny i udrożniony układ drogowy, infrastruktura techniczna ochrony środowiska),
- intensyfikacji budownictwa mieszkaniowego,
- rozwoju usług,
- rozwój infrastruktury otoczenia biznesu,
- wzrostu chłonności lokalnego rynku (powiązania kooperacyjnej pomiędzy podmiotami gospodarczymi a mikroprzedsiębiorstwami z uwagi na możliwości transportowe i usługowe oraz produkcyjnej czy transferu technologicznego części procesów produkcyjnych do mniejszych podmiotów),
- rozwoju wielofunkcyjnych stref o charakterze rekreacyjnym , turystycznym, sportowym czy edukacyjno-kulturalnych na bazie rozwiniętych funkcji miejskich i instytucji typu. Szkoły, MOKSiR.

Głównym kierunkiem rozwoju wynikającym z analizy położenia geograficznego Redy jest kompleksowy i zintegrowany rozwój rozwiniętych usług jako ośrodka powiązanego strukturalnie z obszarem Trójmiejskim poprzez kształtowanie powiązań sieciowych, wykorzystanie potencjału obszarów do zagospodarowania, tworzenie warunków adaptacyjności kadr w związku z dużą

dynamiką regionalnego rynku pracy. Powyższe działania powinny doprowadzić do rozwoju obszaru Redy jako ukształtowanego ośrodka miejskiego z otwartymi obszarami dla współdziałania z ośrodkami ościennymi w projektach sieciowych: drogowych, turystycznych, edukacyjnych, kulturalnych i sportowych. Taki kierunek rozwoju wynika z sektorowego zagospodarowania przestrzeni wokół osi komunikacyjnych, co tworzy warunki do powiązania całych dzielnic czy obszarów lokalnym układem komunikacyjnym i pozwala na rozwój wielu funkcji w tym gospodarczych, społecznych i edukacyjnych, co z kolei wpłynie na aktywizację lokalnych czynników rozwoju Redy (położenie, dostępność komunikacyjna, kooperacja inwestycyjno-produkcyjna podmiotów, rozwój walorów i jakości życia w gminie. Gmina Reda posiada silnie zintegrowany z osią komunikacyjną krajową i wojewódzką układ komunikacyjny wewnątrzmijski i układ o dużym stopniu obciążenia. Wpływa to na uwarunkowania głównych kierunków rozwoju układu komunikacyjnego miasta związanego z koniecznością m.in.:

- realizacji wschodniego obejścia miasta (Aglomeracja Trójmiejska – Nadmorski Park Krajobrazowy),
- modernizacji połączeń Trójmiasto – Szczecin oraz Trójmiasto-Hel
- realizacji lokalnych połączeń Małego Trójmiasta Kaszubskiego.

Ad. 2.

W zakresie atrakcyjności gospodarczej miasta Redy decydującą rolę odgrywają czynniki dotyczące dostępności terenów inwestycyjnych, infrastruktura techniczna w tym drogowa, czynniki lokalizacji: połączenia komunikacyjne, zdolności adaptacyjne kadr rynku pracy, chłonność lokalnego rynku, systemy komunikacji internetowej. Silną stroną jest funkcjonowanie dużej liczby podmiotów gospodarczych na terenie Redy oraz ich stopień poziomu technologicznego. W procesie rozwoju gospodarczego uwzględniono udział lokalnych, znaczących firm oraz możliwości powstawania nowych podmiotów bądź włączenie sektora małych i średnich firm (MSP) w kooperacyjną sieć ekonomiczną regionu. W tym zakresie za podstawowe kierunki działań wynikające z aktualizacji Strategii Rozwoju Redy należy przyjąć następujące inwestycje:

- infrastruktura techniczna (rozbudowa układu drogowego, kanalizacja, system gospodarki odpadami, zaopatrzenie w wodę, system energetyczny miasta),
- mieszkalnictwo (budownictwo komunalne, rozwój form budownictwa wielorodzinnego i jednorodzinne),
- edukacja (system szkolnictwa, zapewnienie edukacji o odpowiedniej jakości, infrastruktura edukacyjna),
- pozostałe (kultura, sport rekreacja, turystyka, infrastruktura i opieka społeczna, ochrona zdrowia).

Pod względem przestrzeni gospodarczej miasto Reda jest ośrodkiem ukształtowanym wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych oraz infrastruktury technicznej. Przestrzeń gospodarczą tworzy dla miasta obszar powiązany komunikacyjnie z głównymi drogami regionu i obszar rezerwy pod budownictwo czy zagospodarowanie rekreacyjne. Dla rozwoju gospodarczego Aktualizacja Strategii

Rozwoju Miasta Reda 2007-2015 określa lokalizację usług, usługi centrotwórcze i administracyjne oraz edukacyjne, a także mieszkaniowo-rekreacyjne.

Ad.3.

Dokonana analiza Strategii wskazuje na zmieniające się podstawowe czynniki opisujące sytuację demograficzną Redy. Wybrane dane statystyczne dotyczące miasta Reda przedstawiają się aktualnie następująco: według prognoz z 2000 r. liczba mieszkańców w 2005 r. miała wynieść 20 tys. w rzeczywistości wielkość ta była niższa i w odniesieniu do roku 2000 r. wzrosła o 7 %, oznacza to, iż w przeciągu zaledwie pięciu lat, przybyło 1 204 nowych mieszkańców.

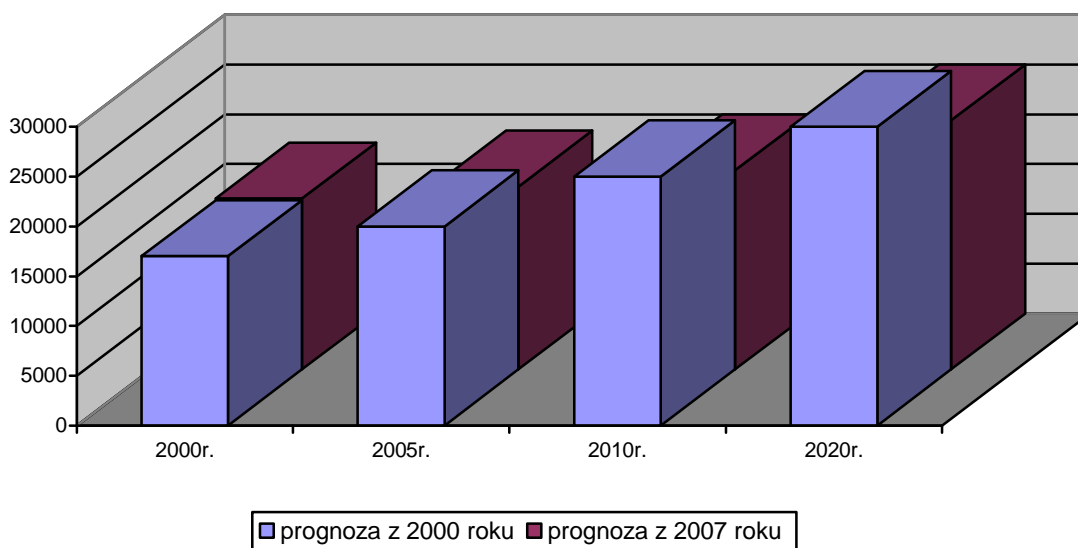
Strukturę stanu ludności na lata 2000-2006 wraz z prognozą do 2020 przedstawiają tabela i wykres poniżej:

Ludności miasta w horyzoncie czasowym do roku 2020

LICZBA MIESZKAŃCÓW /OSÓB/									
Wyszczególnienie	Stan rzeczywisty							Prognoza	
Lata	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2010	2020
Ogółem	17 156	17 388	17 526	17 868	18 111	18 360	18 610	20 000	25 000

Źródło: GUS

Prognozy liczby mieszkańców Redy

Program budownictwa mieszkaniowego

	J. m.	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Mieszkania oddane do użytkowania											
ogółem											
mieszkania	miesz.	92	144	106	66	52	69	148	131	140	240
izby	izba	418	562	389	226	240	271	575	527	534	793
powierzchnia											
użytkowa	m2	9 001	11 896	8 978	5 716	5 258	6 179	14 271	11 154	12 410	16 070
spółdzielcze											
mieszkania	miesz.	56	80	40	36	22	0	0	0	0	0
izby	izba	195	249	121	81	74	0	0	0	0	0
powierzchnia											
użytkowa	m2	3 108	4 168	2 102	1 870	1 266	0	0	0	0	0
komunalne											
mieszkania	miesz.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	36
izby	izba	0	0	0	0	0	0	0	0	0	54
powierzchnia											
użytkowa	m2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 254
przeznaczone na sprzedaż lub wynajem											
mieszkania	miesz.	-	-	12	0	0	32	70	76	87	115
izby	izba	-	-	39	0	0	93	170	226	234	344
powierzchnia											
użytkowa	m2	-	-	1 258	0	0	1 628	3 691	4 044	4 328	5 762
indywidualne											
mieszkania	miesz.	36	44	54	30	30	37	78	55	53	89
izby	izba	223	229	229	145	166	178	405	301	300	395
powierzchnia											
użytkowa	m2	5 893	6 252	5 618	3 846	3 992	4 551	10 580	7 110	8 082	9 054

Źródło: GUS

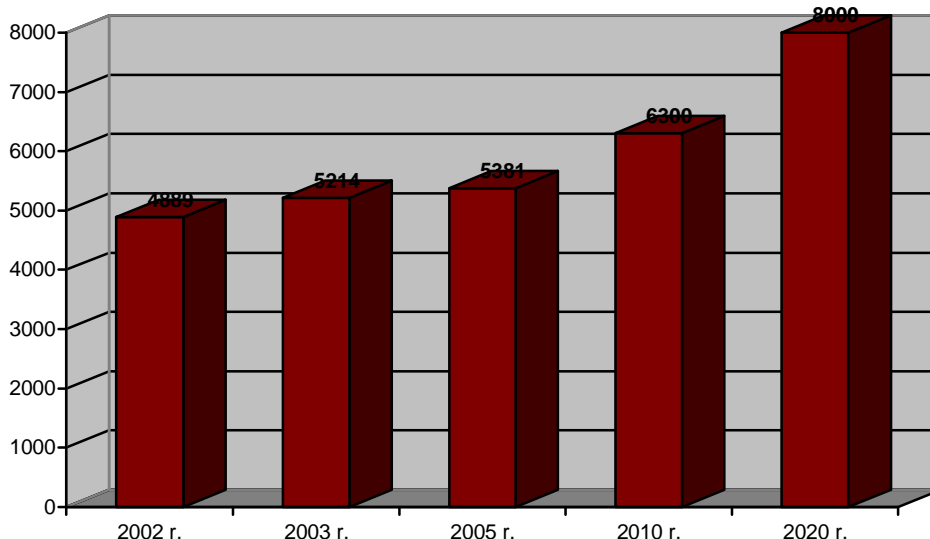
Prognoza w horyzoncie czasowym do roku 2020

Wyszczególnienie	Stan istniejący				Prognoza	
	2002	2003	2004	2005	2010	2020
Zasoby mieszkaniowe	4 889	5 214	5 310	5 381	6300	8 000
Liczba oddawanych mieszkań	69	148	131	140	925	1 960

Według prognoz z 2000 r. zasoby mieszkaniowe Redy w 2005 r. miały wynosić 5 180 sztuk, jednak z uwagi na znaczący przyrost liczby oddawanych mieszkań wielkość ta wyniosła 5 381. W

sumie od badanego roku 2000 w Gminie do końca 2006 r. przybyło 846 mieszkań. Poczynając od 2006 r. można zauważyć znaczący wzrost liczby oddanych mieszkań. Zakłada się, że tendencja ta, będzie się utrzymywać i do końca 2020 r. zasoby mieszkaniowe wyniosą 8 tys. szt.

Prognoza ilości mieszkań w Redzie

Miejsca pracy

W horyzoncie czasowym do roku 2020 miejsca prac przedstawiają się następująco:

WYSZCZEGÓLNIENIE	STAN ISTNIEJĄCY		PROGNOZA	
	2005	2006	2010	2020
Liczba ludności ogółem	18 360	18 610	20 000	25 000
Ludność w wieku produkcyjnym:				
- ogółem	12 510	12 778	13 712	16 850
- % ogółu ludności w wieku produkcyjnym	68,14	68,66	68,56	67,4
Bezrobotni zarejestrowani				
- ogółem osób	837	BD	823	843
- % ogółu ludności w wieku produkcyjnym	6,69		6,0	5,0
Zarejestrowane podmioty gospodarcze	1 936	BD	1948	1965

Dane: GUS

W 2000 r. przy projekcji danych na 2005 r. dla wskaźnika poziomu bezrobocia założono, że wskaźnik ten wyniesie 700 osób jednak rzeczywistość skorygowała założenia i jak wynika z tabeli powyżej poziom bezrobocia był wyższy o 137 osób. Prognozuje się, że do roku 2020 powstaną nowe

podmioty gospodarcze, a co się z tym wiąże wzrośnie liczba nowych miejsc pracy, skutkiem, czego będzie spadek poziomu bezrobocia.

Ad 4.

Rynek pracy oparty jest w obszarze Redy na dwóch podstawowych dominantach:

1. Usługi i działalność okołoprodukcyjna (podstawowe sektory to: transport, handel, mechanika, elektrotechnika).
2. Produkcja i budownictwo oraz usługi budowlane.

Rozwijającym sektorem są usługi gastronomiczne, hotelowe, obsługa finansowa oraz usługi i pośrednictwo nieruchomości. Modelowy profil lokalnego rynku pracy Redy wiąże się z wykorzystaniem funkcji powiązania Redy z układem Aglomeracji Trójmiasta i osadzony jest na dwóch zasadniczych elementach rozwoju gospodarczego w perspektywie 2007-2015:

1. Budowie i rozbudowie nowoczesnej infrastruktury technicznej, co wpłynie na zwiększenie dynamiki funkcjonowania lokalnej gospodarki i społeczeństwa pod względem aktywności gospodarczej mieszkańców oraz lokalnych podmiotów gospodarczych
2. Rozbudowie obiektów infrastruktury społecznej, co wpłynie na atrakcyjność jakości życia na terenie Redy.

Reda w celu wzmocnienia potencjału gospodarczego, rozwijać powinna się jako ośrodek usługowo – administracyjny, dysponujący potencjałem:

- a) edukacyjnym –szkoły podstawowe, gimnazjalne,
- b) obiekty kultury -MOKSiR, biblioteka,
- c) infrastruktura sportowo-rekreacyjna: boiska, ścieżki rowerowe,
- d) infrastruktura turystyczna: hotele, parkingi , restauracje,
- e) usługi, handel i produkcja,
- f) obsługa administracyjna.

Przedstawiony kierunek rozwojowy miasta będzie wynikał z realnego popytu ekonomicznego, generowanego z oddziaływania Aglomeracji Trójmiasta. Kolejnym aspektem jest zamierzenie rozwojowe dotyczące próby ukształtowania w lokalnej gospodarce profilu innowacyjnego we współdziałaniu z potencjałem innowacyjnym firm Trójmiasta i regionu. Podstawą rozwoju tego kierunku rynku pracy jest możliwość koncentracji wielu funkcji w zależności od warunków społeczno-ekonomicznych na obszarze miasta Reda oraz skomunikowanie miast, co wpływa na zdynamizowanie procesów kooperacji i wymiany towarowo-usługowej.

W perspektywie rozwoju wielu funkcji gospodarczych na terenie Redy kluczowe będą następujące elementy:

- powiązanie przestrzenne i wykorzystanie systemów konkurencji, innowacyjności potencjały województwa,
- tworzenie sieci kooperacji i wymiany gospodarczej, co zwiększy efektywność firm z terenu Redy,
- wykorzystanie systemów pasm infrastruktury technicznej i drogowej do zwiększenia dostępności oferty gospodarczej miasta w powiązaniu z układem ponadlokalnym (usługi branżowe, transportowe, sieciowa kooperacja producentów),
- wykorzystanie wszystkich możliwości wydatkowania środków publicznych na infrastrukturę w powiązaniu z dostępnością terenów oraz przestrzeni współpracy dla firm lokalnych np. poprzez wsparcie samorządu gminy w obsłudze podmiotów w zakresie wydania decyzji, obsługi administracyjno-prawnej oraz w zakresie zdolności do wykorzystania przez lokalne podmioty środków na wsparcie przedsiębiorczości i rozwój innowacyjności firm,
- stymulowanie współpracy z gminami ościennymi dla rozwoju efektywnej wymiany gospodarczej.

Ad 5.

Turystyka stanowi sektor gospodarki związany bezpośrednio z posiadanymi walorami przyrodniczymi, kulturowymi bądź historycznymi. Reda posiada znaczące walory przyrodnicze i kulturowe, mogące być podstawą rozwoju lokalnej oferty turystycznej i funkcji turystycznych dla obszaru Redy. Rozwój turystyki uwarunkowany jest inwestycjami w infrastrukturę turystyczną. Podstawową formą jest turystyka kwalifikowana: piesza i rowerowa z uwagi na przebieg tras rowerowych i traktów pieszych. Gmina Reda w zakresie wzbogacenia oferty turystycznej powinna rozwijać produkty sieciowe i wprowadzać zróżnicowane formy rekreacyjne z uwagi na brak wiodącej atrakcyjności turystycznej np. pasa nadmorskiego. Na terenie Redy mogą być rozwijane formy rekreacyjno-edukacyjne oraz kulturalno-sportowe: turystyka piesza, rowerowa, oferta kulturalno-sportowa, turystyka krajoznawcza, kulturowa (tradycje kaszubskie).

Główne kierunki rozwojowe w tym obszarze to:

- otwarcie miasta na turystykę przejazdową poprzez udostępnienie możliwości komunikacyjnych dla oferty turystycznej: parkingi, hotele, gastronomia, informacja turystyczna, oferta MOKSiR,
- rozwój programów turystycznych na obszarach cennych przyrodniczo i krajobrazowo,
- inwestycje w infrastrukturę turystyczno-rekreacyjną (oznakowanie, informacja turystyczna, publiczny internet, oznakowane szlaki, mała architektura sportowa i rekreacyjna, miejsca piknikowe, place rekreacji , skate parki, place gier sportowych),
- wykorzystanie etniczno-kulturowych walorów (kultura kaszubska) dla promocji obszaru i działania z tym związane (festiwale, przeglądy, promocja tradycji i zwyczajów),

- wykorzystanie na cele rekreacyjne oraz obsługi obiektów pełniących obecnie inne funkcje, np. adaptacja obiektów historycznych, edukacyjnych na bazę noclegową,
- rozwijanie w ważniejszych i cennych kulturowo miejscach bazy hotelowo-gastronomicznej oraz usług turystycznych dla zaspokojenia potrzeb turystów krajowych i zagranicznych,
- wspieranie rozwoju ekoturystyki i agroturystyki na obszarach posiadających walory przyrodniczo-krajobrazowe,
- rozwój infrastruktury ścieżek rowerowych np. trasa nr 113: Rumia – Wejherowo obejmującej zagospodarowanie tras rowerowych oraz określenie węzłów obsługi turystyki rowerowej,
- tworzenie infrastruktury w postaci parkingów miejsc etapowych wycieczek pieszych, punkty informacyjne oraz miejsca przestrzeni rekreacyjnej.

Ad. 6.

W obszarze miasta Redy znajdują się cenne walory przyrodniczo-krajobrazowe. W układzie walorów krajobrazowych dominującym elementem jest położenie w malowniczej pradolinie rzeki Łeby i Redy, między zalesionymi wysoczyznami Pucką i Pojezierza Kaszubskiego, w sąsiedztwie rozległej niziny, zwanej Moście Błota, a na północy – Kępy Rekowskiej.

W celu ochrony środowiska naturalnego miasto Reda, realizuje przy współpracy z Rumią i Wejherowem rozbudowę kanalizacji deszczowo-burzowej w ramach programu INTERREG III. Dotychczas miasto Reda zainwestowało 268,4 tys. zł na opracowanie koncepcji oraz taką samą kwotę na projekt. Łącznie miasto w latach 2007 – 2009 zainwestuje kwotę 6,6 mln zł, w tym 4,950 ze środków zewnętrznych. W następnych latach 2010-13 koszty będą wynosić 35,7 mln., w tym 30 mln ze środków zewnętrznych.

Poza realizowanymi działaniami istotne znaczenie dla prowadzenia polityki rozwojowej w zakresie ochrony środowiska ma:

- kształtowanie obszarów rewaloryzacji przyrodniczej w tym wspomnianej pradolinie Redy-Łeby, rozciągający się od północnych i zachodnich granic miasta Wejherowo w kierunku zachodnim do jez. Łebsko
- równorzędna ochrona walorów naturalnych i kulturowych
- utrzymanie istniejących obszarów i obiektów w zrównoważonym dostosowaniu do potrzeb społeczno-gospodarczych i ekologicznych
- ochrona środowiska i kształtowanie przestrzeni kulturowej i rekreacyjno-turystycznej z poszanowaniem walorów środowiskowych.

III Cele Polityki Rozwoju na lata 2007 – 2013

3.1 Zgodność Strategii z celami polityki strukturalnej UE

Wyrazem polityki strukturalnej UE jest Rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 z 11 lipca 2006 roku ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności. Rozporządzenie uchyla obowiązujące w poprzednim okresie programowania Rozporządzenie (WE) nr 1260/99. W zakresie

nowej polityki strukturalnej UE istotne są zalecenia Rozporządzenia dotyczące trwałego rozwoju obszarów miejskich oraz wkład miast, w szczególności miast średniej wielkości, w rozwój regionalny. W ramach polityki strukturalnej należy uwzględnić je w większym stopniu poprzez zwiększenie ich roli w programowaniu działań popierających regenerację obszarów miejskich.

Rozporządzenie określa, iż wieloletnie programowanie powinno być ukierunkowane na osiągnięcie celów funduszy poprzez zapewnienie dostępności niezbędnych zasobów finansowych oraz spójności i ciągłości wspólnych działań Wspólnoty i państw członkowskich.

Rozporządzenie zmienia również proces planowania strategicznego. Programowanie w latach 2007-2013 powinno zapewniać wzajemną koordynację zarówno między funduszami, jak i między funduszami a innymi istniejącymi instrumentami finansowymi oraz EBI i Europejskim Funduszem Inwestycyjnym. Taka koordynacja obejmuje również przygotowywanie złożonych planów finansowych i partnerstwo publiczno-prywatne (art. 37). Natomiast rozwinięcie art. 37a wskazuje, iż właściwe jest zapewnienie lepszego dostępu do finansowania i innowacyjnych technik inżynierii finansowej przede wszystkim dla mikroprzedsiębiorstw, małych i średnich przedsiębiorstw oraz do celów inwestowania w partnerstwo publiczno-prywatne i inne projekty objęte zintegrowanym planem trwałego rozwoju obszarów miejskich.

W wyniku aktualizacji Strategii dokonano korekty w kierunku zgodności planowanych projektów strategicznych w kierunku zdefiniowanych na lata 2007-2013 celów polityki strukturalnej UE. Trzy podstawowe cele jakie muszą być uwzględnione przy realizacji strategicznych przedsięwzięć to:

1. **Konwergencja** zgodnie z art. 3 Rozporządzenia nr 1083/2006 cel ten jest ukierunkowany na przyspieszenie konwergencji najslabiej rozwiniętych państw członkowskich i regionów poprzez poprawę warunków wzrostu i zatrudnienia dzięki zwiększaniu ilości i poprawie jakości inwestycji w kapitał rzeczowy i ludzki, rozwojowi innowacyjności i społeczeństwa opartego na wiedzy, zdolnościom adaptacyjnym do zmian gospodarczych i społecznych, ochronie i poprawie jakości środowiska naturalnego oraz zwiększeniu wydajności administracji. Cel finansowany ze środków EFRR, EFS, FS.
2. **Konkurencyjność** regionalna i zwiększenie zatrudnienia – ukierunkowany na zwiększenie konkurencyjności i atrakcyjności regionów, jak również zatrudnienia poprzez zwiększenie inwestycji w kapitał ludzki, innowacyjność i promowanie społeczeństwa opartego na wiedzy, przedsiębiorczość, ochronę i poprawę jakości środowiska naturalnego oraz poprawę dostępności, zdolności adaptacyjnych pracowników i podmiotów gospodarczych, jak również rozwój rynków pracy sprzyjających integracji społecznej. Cel finansowany ze środków EFRR i EFS.
3. **Europejska współpraca terytorialna** - cel ukierunkowany na umacnianie współpracy transgranicznej realizowany poprzez wspólne inicjatywy lokalne i regionalne, umacnianie współpracy transnarodowej za pomocą działań sprzyjających zintegrowanemu rozwojowi

terytorialnemu oraz umacnianie współpracy międzyregionalnej i wymiany doświadczeń na właściwym szczeblu terytorialnym. Cel finansowany z EFRR.

3.2 Uwarunkowania krajowe polityki rozwoju

Podstawowe wytyczne w zakresie polityki rozwoju, jakie uwzględnia „Aktualizacja Strategii Rozwoju Miasta Reda 2007-2013”, związane są również z celami polityki strukturalnej Unii Europejskiej. Zalecenia polityki krajowej znajdują wyraz m.in. w następujących dokumentach uwzględnionych przy realizacji celów strategicznych Redy:

- Narodowy Plan Rozwoju na lata 2007–2013;
- Narodowa Strategia Rozwoju Regionalnego na lata 2007–2013;
- Strategia Wzrostu Konkurencyjności Gospodarki w latach 2007–2013;
- Krajowa Strategia Zatrudnienia na lata 2007–2013;
- Strategia Rozwoju Edukacji na lata 2007–2015;
- Kierunki Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Polsce do 2020 roku;
- II Polityka Ekologiczna Państwa oraz dostosowane do niej strategie i programy środowiskowe.

3.2.1. Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju

Podstawowym aktem prawnym określającym zasady polityki rozwojowej jest ustawa z dnia 6 grudnia 2006 roku o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227 poz. 1658). Ustawa określa zasady prowadzenia polityki rozwoju, podmioty prowadzące tę politykę oraz tryb współpracy między nimi. Zgodnie z ustawą przez politykę rozwoju, rozumie się zespół wzajemnie powiązanych działań, podejmowanych i realizowanych w celu zapewnienia trwałego i zrównoważonego rozwoju oraz spójności społeczno-gospodarczej i terytorialnej w skali krajowej, regionalnej lub lokalnej m.in.

w zakresie:

- rozwoju miast i obszarów metropolitalnych,
- rozwoju nauki i zwiększenia innowacyjności gospodarki w tym sektorów opartych na wykorzystaniu nowoczesnych technologii,
- rozwoju zasobów ludzkich w tym podnoszenia poziomu wykształcenia społeczeństwa,
- tworzenia i modernizacji infrastruktury społecznej i technicznej,
- wspierania rozwoju przedsiębiorczości,
- wspieranie wzrostu gospodarczego,
- zwiększenia konkurencyjności gospodarki.

Zgodnie z Ustawą politykę rozwoju w skali lokalnej prowadzi samorząd. Politykę rozwoju realizuje się przy pomocy programów operacyjnych. Ustawa uznaje w art. 9, iż strategią rozwoju na poziomie lokalnym są strategie rozwoju powiatu oraz strategie rozwoju gmin.

Według zapisów Ustawy strategia zawierać powinna:

- diagnozę sytuacji w odniesieniu,
- prognozę trendów rozwojowych w okresie objętym strategią,
- określenie celów strategicznych polityki rozwoju w danym zakresie,
- określenie systemu realizacji oraz ram finansowych,
- wskaźniki realizacji.

Powyższe wymogi spełnia dokument „Aktualizacja Strategii Rozwoju Miasta Reda 2007-2015”.

3.2.2. Zgodność Strategii z dokumentami rozwojowymi regionu

Podstawowym dokumentem rozwojowym w skali regionalnej jest Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego, przyjęta Uchwałą NR 587 / XXXV / 05 z dnia 18 lipca 2005 roku Sejmiku Województwa Pomorskiego. Na poziomie regionalnym Strategia Rozwoju Miasta Reda 2007-2015 w wyniku aktualizacji jest zgodna z podstawowymi celami regionalnymi:

Wśród nowych kierunków priorytetowych rozwoju określonych w ramach polityki strukturalnej UE i zawartych w Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego, aktualizacja Strategii Redy wykazuje spójność z następującymi Priorytetami:

„Konkurencyjność”:

4. Efektywna Sfera Publiczna
3. Rozwój gospodarki wykorzystującej specyficzne zasoby regionalne

„Spójność”:

4. Kształtowanie procesów społecznych i przestrzennych dla poprawy jakości życia
2. Silne, zdrowe i zintegrowane społeczeństwo

„Dostępność”:

4. Zachowanie i poprawa stanu środowiska przyrodniczego
1. Efektywny i bezpieczny system transportowy
2. Poprawa funkcjonowania systemów infrastruktury technicznej i teleinformatycznej

Realizacja zaktualizowanej Strategii Rozwoju Redy jest istotnym elementem wdrażania polityki regionalnej w skali Województwa Pomorskiego. Strategia Redy uwzględnia kierunki rozwoju całego Województwa Pomorskiego.

W procesie realizacji Strategii kluczowymi czynnikami zachowania zgodności z dokumentami regionalnymi pozostaje:

- uzyskana spójność zaktualizowanej Strategii ze Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego i Strategią Powiatu Wejherowskiego
- zapewnienie realnych źródeł i procedur ich finansowania, względnie ścisłe powiązanie

planowania strategicznego gminy Reda z zewnętrznymi źródłami finansowania, przede wszystkim ze środkami strukturalnymi UE na bazie projektów Redy wpisujących się w Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego na lata 2007 – 2013.

3.3 Programowanie na lata 2007 – 2013

Lata 2007 – 2013 to kolejny okres finansowy w Unii Europejskiej i zarazem pierwszy pełny dla Polski jako pełnoprawnego kraju członkowskiego Unii Europejskiej. W latach 2004 – 2006 nasz kraj korzystał z funduszy strukturalnych i funduszu spójności, lecz nie brał udziału w programowaniu struktury i zasad ich wydatkowania w całej Unii Europejskiej.

W wyniku negocjacji Polska ma otrzymać z budżetu UE 67,3 mld euro. Fundusze te mają zostać przeznaczone na:

stworzenie warunków dla wzrostu konkurencyjności gospodarki polskiej opartej na wiedzy i przedsiębiorczości, zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz wzrost poziomu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej.

W ten sposób został określony cel strategiczny zgodnie z zapisami Narodowej Strategii Spójności (NSS) (Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia NSRO).

Narodowa Strategia Spójności to dokument strategiczny określający priorytety i obszary wykorzystania oraz system wdrażania funduszy unijnych na lata 2007 – 2013:

- Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR),
- Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS),
- Funduszu Spójności (FS).

NSRO określa krajowe ramy interwencji w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności, a także zasady koordynacji pomiędzy polityką spójności Unii Europejskiej i właściwymi krajowymi politykami sektorowymi i regionalnymi. NSRO określa również mechanizmy koordynacji pomiędzy programami współfinansowanymi ze środków EFRR, EFS, Funduszu Spójności a tymi, które są współfinansowane w ramach Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich i Europejskiego Funduszu Rybackiego, a także Europejskiego Banku Inwestycyjnego oraz innymi instrumentami finansowymi.

W cel strategiczny wpisane zostały horyzontalne cele szczegółowe:

1. Poprawa jakości funkcjonowania instytucji publicznych oraz rozbudowa mechanizmów partnerstwa.
2. Poprawa jakości kapitału ludzkiego i zwiększenie spójności społecznej.
3. Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej i społecznej mającej podstawowe znaczenie dla wzrostu konkurencyjności Polski.
4. Podniesienie konkurencyjności i innowacyjności przedsiębiorstw, w tym szczególnie sektora wytwórczego o wysokiej wartości dodanej oraz rozwój sektora usług.
5. Wzrost konkurencyjności polskich regionów i przeciwdziałanie ich marginalizacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej.

6. Wyrównywanie szans rozwojowych i wspomaganie zmian strukturalnych na obszarach wiejskich.

Podstawowymi narzędziami dla osiągnięcia postawionych celów – obok instrumentów prawnych, fiskalnych i instytucjonalnych – będą Programy Operacyjne (PO).

Programy Operacyjne po uprzedniej akceptacji Komisji Europejskiej, określą w sposób szczegółowy zasady wydatkowania funduszy unijnych, priorytety i rodzaje inwestycji mogących się o takie dofinansowanie ubiegać oraz instytucje zarządzające i pośredniczące w realizacji poszczególnych programów.

Program Operacyjny	Instytucja Zarządzająca	Źródło Finansowania
Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko	Ministerstwo Rozwoju Regionalnego	EFRR i FS
Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka	Ministerstwo Rozwoju Regionalnego	EFRR
Program Operacyjny Kapitał Ludzki	Ministerstwo Rozwoju Regionalnego	EFS
16 Regionalnych Programów Operacyjnych	Zarządy poszczególnych województw	EFRR
Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej	Ministerstwo Rozwoju Regionalnego	EFRR
Program Operacyjny Pomoc Techniczna	Ministerstwo Rozwoju Regionalnego	EFRR
Programy Operacyjne Europejskiej Współpracy Terytorialnej	Ministerstwo Rozwoju Regionalnego	EFRR

Łączna suma środków finansowych przewidziana na realizację celów Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia (NSRO) w latach 2007-2013 wyniesie około 85,6 mld euro. W ujęciu średniorocznym, licząc do końca okresu wydatkowania zakontraktowanych środków (do roku 2015) będzie możliwe wydatkowanie ponad 9,5 mld euro, co odpowiada około 5% produktu krajowego brutto. Jak już wspomniano, z tej sumy 67,3 mld euro będzie pochodziło z budżetu UE, zaś pozostała część stanowić będzie wkład własny beneficjentów: 11,9 mld euro z krajowych środków publicznych (w tym ok. 5,93 mld euro z budżetu państwa) oraz ok. 6,4 mld euro ze strony podmiotów prywatnych.

Planowane wydatki w ramach polityki spójności będą koordynowane z wydatkami przeznaczonymi na instrumenty strukturalne Wspólnej Polityki Rolnej oraz Wspólnej Polityki Rybackiej, a także innymi programami europejskimi w sferze wzmocnienia konkurencyjności.

Łączna suma środków włączona w realizację działań rozwojowych, których głównym elementem będzie NSRO, wyniesie łącznie ponad 107,9 mld euro, w tym 85,4 mld środków UE.

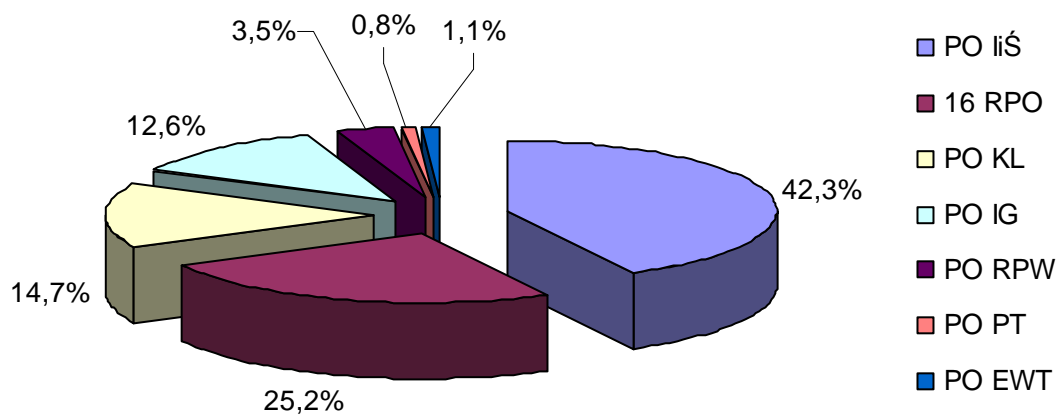
Szczegółowy podział funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w Polsce w odniesieniu do poszczególnych programów operacyjnych kształtuje się w następująco:

- PO Infrastruktura i Środowisko – 41,9% całości środków (27,9 mld euro),
- 16 Regionalnych Programów Operacyjnych – 24,9% całości środków (16,6 mld euro),
- PO Kapitał Ludzki – 14,6% całości środków (9,7 mld euro),
- PO Innowacyjna Gospodarka –12,4% całości środków (8,3 mld euro),
- PO Rozwój Polski Wschodniej – 3,4% całości środków (2,3 mld euro),
- PO Pomoc Techniczna - 0,8% całości środków (0,5 mld euro),
- PO Europejskiej Współpracy Terytorialnej - (0,7 mld euro).

Pozostałe środki finansowe w ramach obu funduszy strukturalnych oraz Funduszu Spójności zostaną przeznaczone na utworzenie tzw. krajowej rezerwy wykonania (2% wartości alokacji, około 1,3 mld euro).

Rys.1.

Struktura finansowania Programów Operacyjnych

IV Programy Operacyjne 2007 – 2013

4.1 Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego

Zgodnie z zapisami Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia na lata 2007 – 2013 zarządy poszczególnych województw odpowiedzialne są za przygotowanie wojewódzkich Regionalnych Programów Operacyjnych (RPO), w celu wykorzystania środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego, stanowi najistotniejszy instrument polityki regionalnej województwa w latach 2007-2013. Realizuje zapisy dokumentów planistycznych funkcjonujących na terenie województwa, ze szczególnym uwzględnieniem Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego przyjętej przez Sejmik Województwa Pomorskiego w dniu 18 lipca 2005 roku.

Podstawą dla prac nad Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Pomorskiego (RPO WP), które rozpoczęły się już w połowie 2005 r., były przede wszystkim:

- wnioski z regionalnych konsultacji społecznych,
- rekomendacje płynące z postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko,
- rekomendacje płynące z oceny ex-ante (szacunkowej),
- wyniki konsultacji międzyresortowych oraz ustaleń podjętych przez stały komitet Rady Ministrów,
- doświadczenie płynące z wykorzystania funduszy strukturalnych w latach 2004-2006.

RPO WP stanowi największy w historii, skoordynowany, wieloletni i ustabilizowany finansowo program przedsięwzięć rozwojowych w województwie pomorskim. Jego celem strategicznym jest:

poprawa konkurencyjności gospodarczej, spójności społecznej i dostępności przestrzennej województwa przy zrównoważonym wykorzystaniu specyficznych cech potencjału gospodarczego i kulturowego regionu oraz przy pełnym poszanowaniu jego zasobów przyrodniczych.

RPO WP, jest więc bardzo istotnym instrumentem wprowadzania zmian na poziomie strukturalnym w całym regionie, a jednocześnie stanowi ważne narzędzie realizacji odnowionej Strategii Lizbońskiej. Na realizację celów tej strategii przeznaczono ponad 47,0% całkowitego budżetu Programu.

Trzeba jednak pamiętać, że mimo dużego budżetu (ponad 1,2 mld euro), RPO WP nie może być środkiem do rozwiązania wszystkich problemów regionu oraz sposobem na wykorzystanie wszystkich otwierających się przed regionem szans. Z tego punktu widzenia kluczowa będzie skuteczna koordynacja RPO WP z innymi programami realizowanymi na terenie województwa w ramach polityki spójności UE, Wspólnej Polityki Rolnej, Wspólnej Polityki Rybackiej oraz polityk i strategii krajowych.

Program będzie finansowany z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, publicznych środków krajowych oraz środków prywatnych. RPO WP realizowany będzie na obszarze województwa pomorskiego, a za jego wdrażanie odpowiedzialny będzie Zarząd Województwa Pomorskiego.

Struktura i układ dokumentu:

WPROWADZENIE

- I DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO
- II ANALIZA SWOT
- III OCENA EFEKTYWNOŚCI WSPARCIA KRAJOWEGO I ZAGRANICZNEGO DLA WOJEWÓDZTWA W LATACH 1999-2006
- IV OCENA I KONSULTACJE PROGRAMU
- V STRATEGIA PROGRAMU
- VI OSIE PRIORYTETOWE PROGRAMU
- VII KOMPLEMENTARNOŚĆ Z DZIAŁANAMI FINANSOWANYMI Z EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU ROLNEGO ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH ORAZ EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU RYBACKIEGO
- VIII PLAN FINANSOWY PROGRAMU
- IX SYSTEM WDRAŻANIA PROGRAMU

ZAŁĄCZNIKI

- ZAŁĄCZNIK I. INDYKATYWNY WYKAZ DUŻYCH PROJEKTÓW
- ZAŁĄCZNIK II. KONSULTACJE SPOŁECZNE PROGRAMU
- ZAŁĄCZNIK III. OCENA ODDZIAŁYWANIA PROGRAMU NA ŚRODOWISKO
- ZAŁĄCZNIK IV. OCENA EX-ANTE (SZACUNKOWA) PROGRAMU
- ZAŁĄCZNIK V. OCENA SKUTKÓW MAKROEKONOMICZNYCH REALIZACJI PROGRAMU
- ZAŁĄCZNIK VI. WSKAŹNIKI KONTEKSTOWE PROGRAMU
- ZAŁĄCZNIK VII. WYKAZ SKRÓTÓW
- ZAŁĄCZNIK VIII. SŁOWNIK POJĘĆ
- ZAŁĄCZNIK GRAFICZNY

W celu doprecyzowania zapisów RPO WP i przedstawienia jego treści beneficjentom w sposób bardziej przejrzysty powstało Uszczegółowienia Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013 (URPO WP).

Przygotowanie URPO WP – choć nie jest wymagane regulacjami Unii Europejskiej – jest niezbędne, aby przybliżyć wszystkim potencjalnym beneficjentom treść RPO WP, wskazując jednocześnie na procedury wydatkowania i szczegółowe zasady, zgodnie z którymi będzie można uzyskać wsparcie ze środków unijnych. Dokument URPO WP musi wynikać bezpośrednio z zapisów RPO WP i być w pełni zgodny z zapisami Programu. Niniejszy dokument, stanowi więc bezpośrednią kontynuację zapisów RPO WP przyjętego przez Zarząd Województwa Pomorskiego w dniu 1 marca 2007 r.

W stosunku do treści RPO WP, URPO WP określa przede wszystkim:

- podział środków w ramach Osi Priorytetowych na poszczególne Działania,
- doprecyzowaną listę typów projektów,
- doprecyzowane kategorie beneficjentów,
- wstępnie zarysowane rodzaje wydatków kwalifikowanych i niekwalifikowanych,
- uszczegółowienie zagadnień związanych z pomocą publiczną,
- precyzyjniejsze określenie zagadnień związanych z instrumentem elastyczności,
- zarys systemu wyboru projektów w ramach Osi Priorytetowych.

Realizacja celu strategicznego RPO WP oparta została na dziesięciu osiach priorytetowych wyznaczających obszary interwencji funduszy strukturalnych na obszarze województwa pomorskiego. Poszczególnym osiom priorytetowym przypisano cel główny oraz cele szczegółowe wraz z uzasadnieniem ich realizacji i zgodnością z innymi obowiązującymi dokumentami strategicznymi. URPO WP zawiera również indykatywny podział środków Europejskiego Funduszu Regionalnego na poszczególne Działania.

Każdej osi priorytetowej przypisano również określoną kategorię działań (i poddziałań w bardziej rozbudowanych obszarach). Opis poszczególnych działań i poddziałań zawiera uzasadnienie ich realizacji, wymienia typy projektów mogących ubiegać się o dofinansowanie, kategorie beneficjentów, rodzaje wydatków kwalifikowanych i niekwalifikowanych, poziom dofinansowania oraz zasady dotyczące kryteriów wyboru projektu, pomocy publicznej i instrumentu elastyczności.

Uszczegółowienie RPO WP stanowi swoistą mapę drogową ułatwiającą poruszanie się w obszarze polityki strukturalnej Unii Europejskiej realizowanej w województwie pomorskim. Dokument ten winien być podstawowym narzędziem na etapie planowania inwestycji przeznaczonych do współfinansowania z funduszy UE, aplikowania o nie i ich końcowego rozliczania.

Osie priorytetowe RPO WP na lata 2007 – 2013:

1. OŚ PRIORYTETOWA ROZWÓJ I INNOWACJE W MŚP

Działanie 1.1. Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa

Poddziałanie 1.1.1. Mikroprzedsiębiorstwa

Poddziałanie 1.1.2. Małe i średnie przedsiębiorstwa

Działanie 1.2. Rozwiązania innowacyjne w MŚP

Działanie 1.3. Pozadotacyjne instrumenty finansowe dla MŚP

Działanie 1.4. Systemowe wspieranie przedsiębiorczości

Działanie 1.5. Regionalna sieć transferu rozwiązań innowacyjnych

Poddziałanie 1.5.1. Infrastruktura dla rozwoju firm innowacyjnych

Poddziałanie 1.5.2. Wsparcie regionalnych procesów proinnowacyjnych

Działanie 1.6. Promocja gospodarcza regionu

Poddziałanie 1.6.1. Promowanie atrakcyjności regionu

Poddziałanie 1.6.2. Wspieranie międzynarodowej aktywności pomorskich przedsiębiorstw

2. OŚ PRIORYTETOWA SPOŁECZEŃSTWO WIEDZY

Działanie 2.1. Infrastruktura edukacyjna i naukowo-dydaktyczna

Działanie 2.2. Infrastruktura i usługi tworzące podstawy społeczeństwa informacyjnego

Poddziałanie 2.2.1. Rozwój infrastruktury społeczeństwa informacyjnego

Poddziałanie 2.2.2. Rozwój usług społeczeństwa informacyjnego

3. OŚ PRIORYTETOWA FUNKCJE MIEJSKIE I METROPOLITALNE

Działanie 3.1. Rozwój i integracja systemów transportu zbiorowego

Działanie 3.2. Wzrost atrakcyjności przestrzeni miejskiej

Poddziałanie 3.2.1. Kompleksowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Poddziałanie 3.2.2. Inwestycje zwiększające potencjał rozwojowy miast

4. OŚ PRIORYTETOWA REGIONALNY SYSTEM TRANSPORTOWY

Działanie 4.1. Rozwój regionalnej infrastruktury drogowej

Działanie 4.2. Rozwój regionalnej infrastruktury kolejowej

Działanie 4.3. Rozwój i poprawa dostępności węzłów transportowych

5. SZCZEGÓŁOWY OPIS OSI PRIORYTETOWEJ ŚRODOWISKO I ENERGETYKA PRZYJAZNA ŚRODOWISKU

Działanie 5.1. Gospodarka odpadami

Działanie 5.2. Gospodarka wodna

Działanie 5.3. Zarządzanie informacją o środowisku

Działanie 5.4. Rozwój energetyki opartej na źródłach odnawialnych

Działanie 5.5. Infrastruktura energetyczna i poszanowanie energii

6. OŚ PRIORYTETOWA TURYSTYKA I DZIEDZICTWO KULTUROWE

Działanie 6.1. Infrastruktura wzmacniająca potencjał turystyczny

Działanie 6.2. Promocja i informacja turystyczna

Działanie 6.3. Regionalne dziedzictwo kulturowe o potencjale turystycznym

Działanie 6.4. Wspieranie i zachowanie walorów przyrodniczych

7. OŚ PRIORYTETOWA OCHRONA ZDROWIA I SYSTEM RATOWNICTWA

Działanie 7.1. Infrastruktura ochrony zdrowia

Działanie 7.2. Zintegrowany system ratownictwa

8. OŚ PRIORYTETOWA LOKALNA INFRASTRUKTURA PODSTAWOWA

Działanie 8.1. Lokalny potencjał rozwojowy

Poddziałanie 8.1.1. Lokalna infrastruktura drogowa

Poddziałanie 8.1.2. Lokalna infrastruktura wspierająca rozwój gospodarczy

Działanie 8.2. Lokalna infrastruktura ochrony środowiska

9. OŚ PRIORYTETOWA LOKALNA INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA I INICJATYWY OBYWATELSKIE

Działanie 9.1. Lokalna infrastruktura edukacyjna, sportowa i kultury

Działanie 9.2. Lokalna infrastruktura ochrony zdrowia

Działanie 9.3. Lokalne inicjatywy obywatelskie

10. OŚ PRIORYTETOWA POMOC TECHNICZNA

Działanie 10.1. Wsparcie procesu zarządzania i wdrażania RPO WP

Działanie 10.2. Informacja i komunikacja

Działanie 10.3. Wsparcie procesu przygotowania i wdrażania projektów

4.2 Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko (POLiŚ) stanowi jeden z programów operacyjnych będących podstawowym narzędziem do osiągnięcia założonych w Narodowych Strategicznych Ramach Odniesienia celów przy wykorzystaniu środków Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Cechą charakterystyczną PO liŚ jest całościowe ujęcie problematyki podstawowej infrastruktury, która obejmuje infrastrukturę techniczną i zasadnicze elementy infrastruktury społecznej. Za punkt wyjścia dla określenia zakresu programu posłużyła zasada maksymalizacji efektów rozwojowych, uwarunkowana komplementarnym potraktowaniem sfery technicznej i społecznej w jednym nurcie programowym i realizacyjnym. Działania w ramach PO liŚ są komplementarne do działań realizowanych w ramach 16 regionalnych programów operacyjnych, a także innych programów operacyjnych przygotowanych na lata 2007-2013, tj. Innowacyjna Gospodarka, Kapitał Ludzki, Rozwój Polski Wschodniej oraz programów Europejskiej Współpracy Terytorialnej.

PO Infrastruktura i Środowisko jest również ważnym instrumentem realizacji odnowionej Strategii Lizbońskiej, a wydatki na cele priorytetowe UE stanowią w ramach programu 66,6% całości wydatków. Zgodnie z ustaleniami Rady Europejskiej ważnym elementem programu będą też działania wpływające w korzystny sposób na środowisko. Należą do nich m.in. działania wspierające ograniczenie zmian klimatycznych i wzrost znaczenia „zielonej” energii, usprawnienie i zwiększenie efektywności oraz bezpieczeństwa systemu transportowego (m.in. poprzez wsparcie systemów transportu publicznego i kolejowego).

Mimo znaczącej alokacji funduszy UE w ramach omawianego programu środki te nie są wystarczające do wypełnienia wszystkich zobowiązań akcesyjnych Polski w takich obszarach jak ochrona środowiska i energetyka. Realizacja zobowiązań nie stanowi jednak głównego celu programu

jakim jest podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej kraju. Wypełnienie zobowiązań akcesyjnych realizowane będzie również poprzez środki krajowe (publiczne jak i prywatne), które zgodnie z unijną zasadą dodatkowości mogą być uzupełniane przez środki UE w ramach programów regionalnych i sektorowych.

W związku z tym środki w ramach programu będą uzupełniać, a nie zastępować fundusze krajowe w tych dziedzinach. Dzięki temu (PO liŚ) stanowić będzie jedno z wielu (a nie jedyne) narzędzie wspomagające wypełnienie tych zobowiązań.

Uwzględnienie środków z Funduszu Spójności w ramach osi priorytetowych związanych z inwestycjami w sektorze transportu i energetyki, które są korzystne dla środowiska wskazuje na to, że inwestycje o charakterze środowiskowym nie tylko nie utrudniają, ale przyczyniają się do realizacji jednego z celów horyzontalnych NSRO – *Wzrostu konkurencyjności polskich regionów i przeciwdziałania ich marginalizacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej*. Świadczy też o tym poziom wysokości wsparcia inwestycji mających pozytywny wpływ na środowisko. Inwestycje przyczyniające się pośrednio oraz bezpośrednio do ochrony środowiska, stanowią bowiem 60% całego wsparcia tego Funduszu.

Struktura programu wynika z prawa wspólnotowego. Natomiast z uwagi na ogólny charakter programów operacyjnych kierowanych do Komisji Europejskiej dla potrzeb krajowych przygotowany zostanie projekt dokumentu uszczegóławiającego zapisy programu operacyjnego – Szczegółowy opis osi priorytetowych programu operacyjnego (zwany dalej uszczegółowieniem programu operacyjnego). Dokument ten, ze względu na szczegółowość zawartych w nim informacji, będzie kompendium wiedzy dla beneficjentów na temat możliwości i sposobu realizacji projektów w ramach poszczególnych programów operacyjnych. Wskazując szczegółowe typy projektów, listę potencjalnych beneficjentów oraz system wyboru projektów dokument ten ułatwi potencjalnemu beneficjentowi prawidłowe przygotowanie wniosku aplikacyjnego.

Osie Priorytetowe PO liŚ

1. **OŚ PRIORYTETOWA GOSPODARKA WODNO – ŚCIEKOWA**

Działanie 1.1 Gospodarka wodno – ściekowa w aglomeracjach powyżej 15 tys. RLM
(Równoważnej Liczby Mieszkańców)

2. **OŚ PRIORYTETOWA GOSPODARKA ODPADAMI I OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI**

Działanie 2.1 Kompleksowe przedsięwzięcia z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi ze szczególnym uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych

Działanie 2.2 Przywracanie terenom zdegradowanym wartości przyrodniczych i ochrona brzegów morskich

3. **OŚ PRIORYTETOWA ZARZĄDZANIE ZASOBAMI I PRZECIWDZIAŁANIE ZAGROŻENIOM ŚRODOWISKA**

Działanie 3.1 Retencjonowanie wody i zapewnienie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego

Działanie 3.2 Zapobieganie i ograniczanie skutków zagrożeń naturalnych oraz przeciwdziałanie poważnym awariom

Działanie 3.3 Monitoring środowiska

4. **OŚ PRIORYTETOWA PRZEDSIĘWZIĘCIA DOSTOSOWUJĄCE PRZEDSIĘBIORSTWA DO WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA**

Działanie 4.1 Wsparcie systemów zarządzania środowiskowego

Działanie 4.2 Racjonalizacja gospodarki zasobami i odpadami

Działanie 4.3 Wsparcie dla przedsiębiorstw w zakresie wdrażania najlepszych dostępnych technik (BAT)

Działanie 4.4 Wsparcie dla przedsiębiorstw w zakresie gospodarki wodno – ściekowej

Działanie 4.5 Wsparcie dla przedsiębiorstw w zakresie ochrony powietrza **Działanie 4.6** Wsparcie dla przedsiębiorstw w zakresie odzysku i unieszkodliwiania odpadów użytkowych lub niebezpiecznych

5. **OŚ PRIORYTETOWA OCHRONA PRZYRODY I KSZTAŁTOWANIE POSTAW EKOLOGICZNYCH**

Działanie 5.1 Wspieranie kompleksowych projektów z zakresu ochrony siedlisk przyrodniczych (ekosystemów) na obszarach chronionych oraz zachowanie różnorodności gatunkowej

Działanie 5.2 Zwiększenie drożności korytarzy ekologicznych

Działanie 5.3 Opracowanie planów ochrony

6. **OŚ PRIORYTETOWA DROGOWA I LOTNICZA SIEĆ TEN-T**

Działanie 6.1 Rozwój sieci drogowej TEN-T

Działanie 6.2 Rozwój sieci lotniczej TEN-T

7. **OŚ PRIORYTETOWA TRANSPORT PRZYJAZNY ŚRODOWISKU**

Działanie 7.1 Rozwój transportu kolejowego

Działanie 7.2 Rozwój transportu morskiego

Działanie 7.3 Transport miejski w obszarach metropolitalnych

Działanie 7.4 Rozwój transportu intermodalnego

Działanie 7.5 Poprawa stanu śródlądowych dróg wodnych

8. **OŚ PRIORYTETOWA BEZPIECZEŃSTWO TRANSPORTU I KRAJOWE SIECI TRANSPORTOWE**

Działanie 8.1 Bezpieczeństwo ruchu drogowego

Działanie 8.2 Drogi krajowe poza siecią TEN-T

Działanie 8.3 Rozwój Inteligentnych Systemów Transportowych

Działanie 8.4 Bezpieczeństwo i ochrona transportu lotniczego

Działanie 8.5 Krajowy korytarz morsko-rzeczny poza siecią TEN-T

9. **OŚ PRIORYTETOWA INFRASTRUKTURA DROGOWA W POLSCE WSCHODNIEJ**

Działanie 9.1 Zapewnienie sprawnego dostępu drogowego do największych ośrodków miejskich na terenie wschodniej Polski

10. **OŚ PRIORYTETOWA INFRASTRUKTURA ENERGETYCZNA PRZYJAZNA ŚRODOWISKU**

Działanie 10.1 Wysokosprawne wytwarzanie energii

Działanie 10.2 Efektywna dystrybucja energii

Działanie 10.3 Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej

Działanie 10.4 Wytwarzanie energii ze źródeł odnawialnych

Działanie 10.5 Wytwarzanie biopaliw ze źródeł odnawialnych

Działanie 10.6 Rozwój przemysłu dla OZE

Działanie 10.7 Sieci ułatwiające odbiór energii ze źródeł odnawialnych

11. **OŚ PRIORYTETOWA BEZPIECZEŃSTWO ENERGETYCZNE**

Działanie 11.1 Rozwój systemów przesyłowych energii elektrycznej, gazu ziemnego i ropy naftowej oraz budowa i przebudowa magazynów gazu ziemnego

Działanie 11.2 Budowa systemów dystrybucji gazu ziemnego na terenach niezgazyfikowanych i modernizacja istniejących sieci dystrybucji.

12. **OŚ PRIORYTETOWA KULTURA I DZIEDZICTWO KULTUROWE**

Działanie 12.1 Ochrona i zachowanie dziedzictwa kulturowego o znaczeniu ponadregionalnym

Działanie 12.2 Rozwój oraz poprawa stanu infrastruktury kultury o znaczeniu ponadregionalnym

Działanie 12.3 Rozwój infrastruktury szkolnictwa artystycznego

13. **OŚ PRIORYTETOWA BEZPIECZEŃSTWO ZDROWOTNE I POPRAWA EFEKTYWNOŚCI SYSTEMU OCHRONY ZDROWIA**

Działanie 13.1 Rozwój systemu ratownictwa medycznego

Działanie 13.2 Inwestycje w infrastrukturę ochrony zdrowia o znaczeniu ponadregionalnym

14. **OŚ PRIORYTETOWA INFRASTRUKTURA SZKOLNICTWA WYŻSZEGO**

Działanie 14.1 Infrastruktura szkolnictwa wyższego

15. **OŚ PRIORYTETOWA POMOC TECHNICZNA – EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO**

Działanie 15.1 Zarządzanie programem

Działanie 15.2 Promocja i informacja

Działanie 15.3 Monitoring i ewaluacja programu

16. **OŚ PRIORYTETOWA POMOC TECHNICZNA – FUNDUSZ SPÓJNOŚCI**

Działanie 16.1 Zarządzanie programem

Działanie 16.2 Promocja i informacja

Działanie 16.3 Monitoring i ewaluacja programu

17. **OŚ PRIORYTETOWA KONKURENCYJNOŚĆ REGIONÓW**

Działanie 17.1 Konkurencyjność regionów

Łączna wielkość środków finansowych zaangażowanych w realizację Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2007-2013 wyniesie 36 385 320 777 euro, z czego 34 464 497 836 euro stanowić będzie wkład publiczny.

Wkład publiczny będzie składać się ze środków Unii Europejskiej wynoszących 27 848 273 161 euro (w tym ze środków Funduszu Spójności – 21 511 063 161 euro) oraz Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego – 6 337 210 000 euro), a także krajowych środków publicznych w wysokości 6 616 224 675 euro.

Obok środków publicznych w realizację Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko będą zaangażowane również środki prywatne – pomoc kierowana do przedsiębiorstw będzie podlegała zasadom konkurencji. Łączna wartość środków prywatnych została oszacowana na poziomie 1 920 822 941 euro.

Instytucją Zarządzającą Programem Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko jest minister właściwy ds. rozwoju regionalnego, który wykonuje swoje funkcje przy pomocy Departamentu Koordynacji Programów Infrastrukturalnych w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego. Instytucja Zarządzająca przekaże realizację części swoich zadań Instytucjom Pośredniczącym, tj. właściwym ministrom.

Tryb pozakonkursowy obejmie zgodnie z projektem ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju:

- Duże projekty, których koszt całkowity przekracza 25 mln euro – w przypadku projektów dotyczących środowiska naturalnego oraz projektów o wartości powyżej 50 mln euro – w przypadku innych dziedzin, zatwierdzone przez Komisję Europejską.
- Projekty systemowe - polegające na dofinansowaniu realizacji przez poszczególne organy administracji publicznej i inne jednostki organizacyjne sektora finansów publicznych, zadań publicznych określonych w odrębnych przepisach dotyczących tych organów i jednostek.

- Projekty indywidualne – określone w programie operacyjnym, zgłaszane przez beneficjentów imiennie wskazanych w programie operacyjnym.
- Projekty pomocy technicznej.

Pozostałe projekty będą wybierane w drodze konkursu.

4.3 Program Operacyjny Kapitał Ludzki (POKL)

Zgodnie z przyjętymi przez Radę Ministrów Narodowymi Strategicznymi Ramami Odniesienia całość interwencji Europejskiego Funduszu Społecznego w Polsce na lata 2007– 2013 zostanie ujęta w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (PO KPL), którego celem jest umożliwienie pełnego wykorzystania potencjału zasobów ludzkich, poprzez:

- wzrost zatrudnienia i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw i ich pracowników,
- podniesienie poziomu wykształcenia społeczeństwa,
- zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego,
- wsparcie dla budowy struktur administracyjnych państwa.

W ramach Programu wsparciem zostaną objęte następujące obszary:

- zatrudnienie,
- edukacja,
- integracja społeczna,
- rozwój potencjału adaptacyjnego pracowników i przedsiębiorstw,
- rozwój zasobów ludzkich na terenach wiejskich,
- budowa sprawnej i skutecznej administracji publicznej wszystkich szczebli,
- promocja zdrowia zasobów pracy.

Termin „kapitał ludzki” przyjęto jako najpełniej oddający istotę kompleksowego wsparcia przewidzianego do realizacji w ramach PO KL, którego cele są ściśle związane z rozwojem kapitału ludzkiego zarówno w jego wymiarze indywidualnym jak i społecznym.

Termin „kapitał ludzki” jest pojęciem oznaczającym zasób wiedzy, umiejętności oraz potencjału zawartego w każdym człowieku i w społeczeństwie jako całości, określającym zdolności do pracy, adaptacji do zmian w otoczeniu oraz możliwości kreacji nowych rozwiązań. W bezpośrednim związku z kapitałem ludzkim pozostaje kapitał społeczny, oznaczający zasoby umiejętności, informacji, kultury, wiedzy i kreatywności jednostek oraz związki pomiędzy ludźmi i organizacjami. Podkreślić należy, iż kapitał społeczny nie jest tylko prostą sumą kapitałów jednostek, ale jest także kreowany przez instytucje oraz pomnażany poprzez ich zdolność do współdziałania.

Program Operacyjny Kapitał Ludzki odpowiada również na wyzwania, jakie przed państwami członkowskimi stawia odnowiona Strategia Lizbońska. Zapisane w niej cele to m.in. uczynienie z Europy bardziej atrakcyjnego miejsca do lokowania inwestycji i podejmowania pracy, rozwijanie wiedzy i innowacji dla wzrostu oraz tworzenie większej liczby trwałych miejsc pracy. Program, poprzez

realizację celu ogólnego, jak również określonych w nim celów szczegółowych, przyczyni się do urzeczywistnienia założeń odnowionej Strategii Lizbońskiej na poziomie krajowym.

Zgodnie z tymi celami oraz celami polityki spójności UE wzrost zatrudnienia poprzez rozwój kapitału ludzkiego i społecznego stanowi istotny czynnik przyczyniający się do pełniejszego wykorzystania zasobów pracy oraz wspierający wzrost konkurencyjności gospodarki. Poziom zatrudnienia, stopień integracji społecznej, budowa społeczeństwa opartego na wiedzy są czynnikami oddziałującymi na rozwój społeczno-gospodarczy i tym samym wpisującymi się w realizację celu głównego NSRO.

Rozwój zasobów ludzkich, stanowi, zatem istotny element polityki spójności, który powinien być realizowany równoległe do wsparcia infrastrukturalnego, technologicznego i restrukturyzacyjnego w celu zapewnienia optymalnego oddziaływania udzielanego wsparcia.

Działania wspierające rozwój zasobów ludzkich w kontekście podnoszenia konkurencyjności gospodarki powinny koncentrować się wokół następujących zagadnień:

- bardziej efektywnego wykorzystania zasobów pracy,
- zwiększenia elastyczności rynku pracy i adaptacyjności pracowników,
- zwiększenia poziomu spójności społecznej,
- budowy społeczeństwa opartego na wiedzy poprzez rozwój wykształcenia i kwalifikacji,
- poprawy efektywności zarządzania w administracji publicznej oraz jakości świadczonych usług publicznych,
- rozwoju opieki zdrowotnej jako czynnika determinującego jakość zasobów pracy,
- zapewnienia spójności stopnia rozwoju zasobów ludzkich w wymiarze przestrzennym.

Cele Programu zostały zdefiniowane zgodnie z zasadą podejścia strategicznego. Zasada ta polega na koncentracji wsparcia na kluczowych obszarach i najważniejszych problemach wymagających interwencji w zakresie zatrudnienia oraz podnoszenia jakości kapitału ludzkiego. Jednocześnie, kompleksowy charakter wsparcia został zaplanowany w taki sposób, aby umożliwić odpowiednie rozszerzanie zakresu dostępnej pomocy, zgodnie ze specyfiką problemów występujących na polskim rynku pracy.

W ramach PO KL projekty będą mogły realizować:

- instytucje rynku pracy,
- instytucje szkoleniowe,
- jednostki administracji rządowej i samorządowej,
- przedsiębiorcy,
- instytucje otoczenia biznesu,
- organizacje pozarządowe,
- instytucje systemu oświaty i szkolnictwa wyższego,
- inne podmioty.

Osie Priorytetowe PO KL

Program Operacyjny Kapitał Ludzki składa się z 11 Priorytetów, realizowanych równoległe na poziomie centralnym i regionalnym.

Priorytety realizowane centralnie to:

1. **PRIORYTET ZATRUDNIENIE I INTEGRACJA SPOŁECZNA**
2. **PRIORYTET ROZWÓJ ZASOBÓW LUDZKICH I POTENCJAŁU ADAPTACYJNEGO PRZEDSIĘBIORSTW**
3. **PRIORYTET WYSOKA JAKOŚĆ SYSTEMU OŚWIATY**
4. **PRIORYTET SZKOLNICTWO WYŻSZE I NAUKA**
5. **PRIORYTET DOBRE RZĄDZENIE**
6. **PRIORYTET PROFILAKTYKA, PROMOCJA I POPRAWA STANU ZDROWIA LUDNOŚCI W WIEKU PRODUKCYJNYM**

Priorytety realizowane na szczeblu regionalnym to:

7. **PRIORYTET RYNEK PRACY OTWARTY DLA WSZYSTKICH ORAZ PROMOCJA INTEGRACJI SPOŁECZNEJ**
8. **PRIORYTET REGIONALNE KADRY GOSPODARKI**
9. **PRIORYTET ROZWÓJ WYKSZTAŁCENIA I KOMPETENCJI W REGIONACH**
10. **PRIORYTET PARTNERSTWO NA RZECZ ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH**

Ponadto realizowany będzie

11. **PRIORYTET POMOC TECHNICZNA**

PO KL finansowany będzie w 85 % ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego oraz w 15 % ze środków krajowych. Łączna wielkość środków finansowych zaangażowanych w realizację Programu w latach 2007–2013 wyniesie ok. 14,43% całości środków przeznaczonych na realizację Programów Operacyjnych, tj. 11 420 207 059 euro. W ramach tej kwoty wielkość alokacji z EFS wyniesie ok. 9 707 176 000 euro, a wkład krajowy stanowić będzie ok. 1 713 031 059 euro.

W ramach Programu ok. 60% alokowanych środków zostanie przeznaczonych na wsparcie dla regionów, zaś pozostałe ok. 40% środków będzie wdrażane sektorowo przez odpowiednie resorty. W ramach komponentu regionalnego środki zostaną przeznaczone na wsparcie dla osób i grup społecznych, natomiast w ramach komponentu centralnego środki zostaną przeznaczone przede wszystkim na wsparcie dla struktur i systemów.

4.4 Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka

Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka 2007-2013 (PO IG) jest, jak wspomniano wyżej, jednym z instrumentów realizacji Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia na lata 2007-2013.

Zgodnie z systemem realizacji NSRO, minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego (obecnie w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego) odpowiada za przygotowanie projektu PO IG, pełniąc rolę koordynatora prac ministra właściwego do spraw gospodarki, ministra właściwego do spraw turystyki, ministra właściwego do spraw nauki oraz ministra właściwego do spraw informatyzacji.

PO IG zarządzany przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego ma przyczynić się do zwiększenia spójności interwencji w ramach zakresu odpowiedzialności ministrów właściwych do spraw gospodarki, nauki, turystyki i informatyzacji. Doprowadzi to do dostosowania oferty sektora nauki do potrzeb przedsiębiorstw, co przyczyni się do zwiększenia transferu nowoczesnych rozwiązań do obszaru gospodarki. Dzięki temu z kolei powstanie dodatkowy impuls pozwalający przyspieszyć tempo wzrostu gospodarczego oraz stworzyć stabilne podstawy długotrwałej konkurencyjności polskiej gospodarki.

Wszystkie osie priorytetowe PO IG mają na celu wspieranie innowacyjności oraz działań, które wspomagają innowacyjność. Przez innowacyjność w PO IG rozumie się wdrożenie nowości do praktyki gospodarczej, czyli wprowadzenie do praktyki nowego lub znacząco ulepszonych rozwiązania w odniesieniu do produktu (towaru lub usługi), procesu, marketingu lub organizacji. Innowacyjność nie ma charakteru obiektywnego, lecz relatywny, w odniesieniu do konkretnego przedsiębiorstwa, które wdrażając u siebie innowację staje się – w danym okresie – przedsiębiorstwem innowacyjnym. Innowacyjność cechuje nowość i stopień rozprzestrzeniania (dyfuzji). Priorytetem w PO IG będzie wspieranie przede wszystkim tych innowacji, które cechują się największym stopniem rozprzestrzeniania, gdyż te mają największe znaczenie dla polskiej gospodarki jako całości. Wynikiem tego mam być jej unowocześnienie, poprawa jej konkurencyjności na rynku międzynarodowym i zdolności do tworzenia miejsc pracy opartych na wiedzy.

W PO IG szczególny nacisk zostanie położony na innowacyjność procesową, marketingową i organizacyjną, związaną z elektroniczną gospodarką opartą na wiedzy, upatrując w niej największy potencjał wzrostu gospodarczego i zdolności eksportowych. Jednocześnie, wsparcie dla instytucji otoczenia biznesu (IOB) i jednostek naukowych uwarunkowane jest odpowiednim popytem ze strony innowacyjnych przedsiębiorstw na ich usługi. Innowacyjność o niskim stopniu rozprzestrzeniania będzie promowana i wspierana w Regionalnych Programach Operacyjnych i Programie Operacyjnym Rozwój Polski Wschodniej. Program PO IG obejmuje działania wspierające innowacyjność, oferując wsparcie dla instytucji otoczenia biznesu oraz jednostek naukowych, pod warunkiem, że na ich usługi będzie popyt ze strony innowacyjnych przedsiębiorstw.

W ramach PO IG przewiduje się możliwość wspierania także takich projektów innowacyjnych, które koncentrować się będą na zmianach modeli produkcji lub konsumpcji, a tym samym przyczynią się bezpośrednio lub pośrednio do zwiększenia ochrony środowiska naturalnego (powietrze, wody, powierzchnia ziemi, przyroda, krajobraz) oraz środowiska widzianego jako całość. Będzie to osiąganego poprzez ograniczanie emisji, eliminowanie z obiegu gospodarczego substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzkiego, ograniczanie ilości odpadów trudnych do recyklingu, odzysku i unieszkodliwiania, zmniejszanie zapotrzebowanie na nieodnawialne zasoby, a także ograniczanie, a co najmniej racjonalizację wykorzystywania energii. Dotyczy to także innowacyjnych technik stosowanych dla ochrony środowiska, zapewniających wyższą skuteczność redukcji oddziaływań na środowisko, przy zmniejszonych kosztach oraz nakładach materiałowych i energetycznych.

PO IG składa się z następujących elementów:

- diagnozy wybranych obszarów służących budowie i rozwojowi gospodarki opartej na wiedzy,
- analizy SWOT,
- informacji na temat dotychczasowego wsparcia krajowego i zagranicznego dla sektora przedsiębiorstw i sektora nauki, a także na rzecz budowy społeczeństwa informacyjnego,
- strategii określającej cel główny oraz cele cząstkowe PO IG, które zostaną osiągnięte w wyniku jego realizacji,
- opisu poszczególnych osi priorytetowych wskazujących zakres interwencji publicznej w ramach PO IG,
- opisu instytucjonalnego systemu wdrażania,
- tablic finansowych prezentujących podział środków na poszczególne osie priorytetowe i lata wdrażania PO IG,
- załączników.

Osie priorytetowe PO IG na lata 2007 – 2013

1. **OŚ PRIORYTETOWA** BADANIA I ROZWÓJ NOWOCZESNYCH TECHNOLOGII
2. **OŚ PRIORYTETOWA** INFRASTRUKTURA SFERY B+R
3. **OS PRIORYTETOWA** KAPITAŁ DLA INNOWACJI
4. **OŚ PRIORYTETOWA** INWESTYCJE W INNOWACYJNE PRZEDSIĘWZIĘCIA
5. **OŚ PRIORYTETOWA** DYFUZJA INNOWACJI
6. **OŚ PRIORYTETOWA** POLSKA GOSPODARKA NA RYNKU MIĘDZYNARODOWYM
7. **OŚ PRIORYTETOWA** BUDOWA I ROZWÓJ SPOŁECZEŃSTWA INFORMACYJNEGO
8. **OŚ PRIORYTETOWA** POMOC TECHNICZNA

Łączna wielkość publicznych środków finansowych zaangażowanych w realizację PO IG w latach 2007-2013 wyniesie około 9 711,6 mln euro.

Na powyższą kwotę składają się środki publiczne pochodzące z EFRR w wysokości 8 254,9 mln euro oraz środki krajowe, których zaangażowanie przewidziano na poziomie 1 456,7 mln euro. Alokacja z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na PO IG stanowi 12,3% całości środków wspólnotowych zaangażowanych w realizację NSRO.

Poziom krajowego współfinansowania publicznego stanowi 15% całkowitej alokacji środków publicznych, z kolei wsparcie z EFRR stanowi odpowiednio 85% całkowitej alokacji środków publicznych.

Większość interwencji podejmowanych w ramach PO IG będzie stanowiła pomoc publiczną w rozumieniu TWE. W związku z powyższym obok środków publicznych w realizację PO IG zaangażowane będą również środki prywatne na poziomie zgodnym ze wspólnotowymi zasadami dopuszczalności udzielania pomocy publicznej.

Należy podkreślić, że PO IG nie jest kontynuacją Sektorowego Programu Operacyjnego Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw z lat 2004-2006. Przedsiębiorcy, którzy będą chcieli realizować inwestycje o zbliżonym charakterze do tych, które realizowane były w ramach cieszącego się ogromną popularnością działania 2.3. SPO WKP będą mogli uzyskać wsparcie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego. Uzupełnieniem działań bezpośrednio skierowanych do przedsiębiorców będzie wsparcie systemowe dla sieci instytucji otoczenia biznesu oraz innowacyjnych instytucji okołobiznesowych (np. parków technologicznych, inkubatorów technologicznych, Centrów Zaawansowanych Technologii).

V Planowane projekty strategiczne w mieście Reda w okresie 2007 - 2013							
Lp	Planowana inwestycja	Parametry techniczne	Szacunkowe koszty w mln zł	Udział własny gminy w mln zł	Stan zaawansowania	Planowane zakończenie	Źródła dofinansowania
1	Układ drogowy Leśna-Cegielniana	Droga o szer. pasa 12m w tym jezdnia 6m i jednostronny chodnik 3m, dług. 3,2km	40	6	Projekt wykonalności	2010	RPO WP
<p>8. OŚ PRIORYTETOWA LOKALNA INFRASTRUKTURA PODSTAWOWA Działanie 8.1 Lokalny potencjał rozwojowy 8.1.1. Lokalna infrastruktura drogowa</p> <p>Typy projektów</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. budowa, przebudowa i rozbudowa dróg; 2. budowa, przebudowa lub rozbudowa obiektów inżynierskich (np. mosty, wiadukty, tunele) w ciągu dróg. <p>W ramach ww. typów projektów możliwa będzie również:</p> <ul style="list-style-type: none"> - budowa, rozbudowa i przebudowa wyposażenia technicznego dróg, w tym m.in. obejmująca urządzenia odwodnienia, oświetlenia, obsługi uczestników ruchu (np. miejsca obsługi podróżnych, parkingi), inne urządzenia techniczne (bariery ochronne, ogrodzenia, osłony przeciwoślśniowe, ekrany akustyczne); - budowa w pasie drogowym infrastruktury technicznej niezwiązanej z drogą, w zakresie ochrony środowiska i infrastruktury społeczeństwa informacyjnego, w tym m.in. kanalizacji teletechnicznej i sanitarnej, przepustów dla zwierząt. 							
2	Kanalizacja Redy	Sieci kan. san. 300, 200 i 160 ze studniami ok. 26 km	11,5	1,73	Projekty budowlane z pozwoleńiami na budowę INTERREG III	2010	RPO WP

8. OŚ PRIORYTETOWA LOKALNA INFRASTRUKTURA PODSTAWOWA Działanie 8.2 Lokalna infrastruktura ochrony środowiska

Typy projektów

1. budowa, rozbudowa lub przebudowa sieci kanalizacji zbiorczych oraz oczyszczalni ścieków;
2. budowa, rozbudowa lub przebudowa sieci wodociągowych, realizowana razem z budową, rozbudową lub przebudową sieci kanalizacyjnych obejmujących tych samych odbiorców usług;
3. budowa, rozbudowa lub przebudowa innych niż sieci urządzeń wodociągowych (ujęcia wód powierzchniowych i podziemnych, studnie publiczne, urządzenia służące do magazynowania i uzdatniania wód, urządzenia regulujące ciśnienie wody), tylko w przypadku jednoczesnej poprawy jakości wody u odbiorcy usług i zmniejszenia kosztów eksploatacyjnych systemu wodociągowego;
4. rekultywacja nieczynnych składowisk odpadów, w tym składowisk odpadów niebezpiecznych oraz likwidacja „dzikich” wysypisk odpadów;
5. budowa lub rozbudowa punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
6. budowa, rozbudowa lub przebudowa kompostowni odpadów;
7. likwidacja mogiłników.

	Układ drogowy Obwodowa-Pucka	Droga dwujezdniowa po dwa pasy jezdni, 3,6 km	1,500		Koncepcja - wariant A	-2013	RPO WP
--	---------------------------------	--	-------	--	--------------------------	-------	-----------

8. OŚ PRIORYTETOWA LOKALNA INFRASTRUKTURA PODSTAWOWA Działanie 8.1 Lokalny potencjał rozwojowy 8.1.1. Lokalna infrastruktura drogowa

Typy projektów

3. budowa, przebudowa i rozbudowa dróg;
4. budowa, przebudowa lub rozbudowa obiektów inżynierskich (np. mosty, wiadukty, tunele) w ciągu dróg.

W ramach ww. typów projektów możliwa będzie również:

- budowa, rozbudowa i przebudowa wyposażenia technicznego dróg, w tym m.in. obejmująca urządzenia odwodnienia, oświetlenia, obsługi uczestników ruchu (np. miejsca obsługi podróżnych, parkingi), inne urządzenia techniczne (bariery ochronne, ogrodzenia, osłony przeciwoślnościowe, ekrany akustyczne);
- budowa w pasie drogowym infrastruktury technicznej niezwiązanej z drogą, w zakresie ochrony środowiska i infrastruktury społeczeństwa informacyjnego, w tym m.in. kanalizacji teletechnicznej i sanitarnej, przepustów dla zwierząt.

	Redzkie Centrum Kultury		2,5	0,38	Należy stworzyć koncepcję	2007-2013	RPO WP
--	-------------------------	--	-----	------	------------------------------	-----------	--------

9. OŚ PRIORYTETOWA LOKALNA INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA I INICJATYWY OBYWATELSKIE 9.1. Lokalna infrastruktura edukacyjna, sportowa i kultury

Typy projektów

1. przebudowa, rozbudowa i wyposażenie istniejących obiektów dydaktycznych, w szczególności budynków szkolnych, laboratoriów dydaktycznych i sal do praktycznej nauki zawodu w szkołach podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych wraz z zagospodarowaniem otoczenia;
2. przebudowa i modernizacja istniejących obiektów infrastruktury społeczno-edukacyjnej, w tym m.in. internatów, stołówek wraz z zagospodarowaniem otoczenia;
3. budowa, rozbudowa i modernizacja oraz wyposażenie obiektów infrastruktury kulturalnej, w tym gminnych ośrodków kultury, bibliotek gminnych, amfiteatrów, sal wystawowych i koncertowych, wraz z zagospodarowaniem otoczenia;
4. przebudowa, rozbudowa i wyposażenie istniejących obiektów infrastruktury edukacyjnej lub placówek kultury w związku z rozszerzeniem ich funkcji o edukację przedszkolną;
5. budowa nowych oraz przebudowa, rozbudowa i remont istniejących obiektów sportowych, w tym m.in. sal / hal sportowych, basenów / pływalni, boisk sportowych, placów zabaw, infrastruktury do sportów letnich i zimowych, wraz z wyposażeniem i zagospodarowaniem otoczenia;
6. wyposażenie istniejących obiektów sportowych, dydaktycznych i społeczno-edukacyjnych, w związku z ich modernizacją i podnoszeniem jakości świadczonych usług lub wprowadzaniem nowych usług i funkcji.

5	Modernizacja MOKSiR	Trybuna 5 segmentów, oświetlenie, odwodnienie	1	0,7	Złożenie wniosku o modernizację trybun	2007-08	Min.Sp,bg
6	Modernizacja MOKSiR	Płyty boisk w tym osiedlowych	0,674	0,10	Złożenie wniosku o modernizację płyt boisk	2008	MinSp, bg
7	Termoizolacja szkół	ZS1, ZS2, SP 2, SP 5	4	0,45	Zlecono opracowanie audytu energetycznego (do 06.2007)	2007-2013	RPO WP

9. OŚ PRIORYTETOWA LOKALNA INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA I INICJATYWY OBYWATELSKIE 9.1. Lokalna infrastruktura edukacyjna, sportowa i kultury

Typy projektów

7. przebudowa, rozbudowa i wyposażenie istniejących obiektów dydaktycznych, w szczególności budynków szkolnych, laboratoriów dydaktycznych i

- sal do praktycznej nauki zawodu w szkołach podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych wraz z zagospodarowaniem otoczenia;
8. przebudowa i modernizacja istniejących obiektów infrastruktury społeczno-edukacyjnej, w tym m.in. internatów, stołówek wraz z zagospodarowaniem otoczenia;
 9. budowa, rozbudowa i modernizacja oraz wyposażenie obiektów infrastruktury kulturalnej, w tym gminnych ośrodków kultury, bibliotek gminnych, amfiteatrów, sal wystawowych i koncertowych, wraz z zagospodarowaniem otoczenia;
 10. przebudowa, rozbudowa i wyposażenie istniejących obiektów infrastruktury edukacyjnej lub placówek kultury w związku z rozszerzeniem ich funkcji o edukację przedszkolną;
 11. budowa nowych oraz przebudowa, rozbudowa i remont istniejących obiektów sportowych, w tym m.in. sal / hal sportowych, basenów / pływalni, boisk sportowych, placów zabaw, infrastruktury do sportów letnich i zimowych, wraz z wyposażeniem i zagospodarowaniem otoczenia;
 12. wyposażenie istniejących obiektów sportowych, dydaktycznych i społeczno-edukacyjnych, w związku z ich modernizacją i podnoszeniem jakości świadczonych usług lub wprowadzaniem nowych usług i funkcji.

8	Rozbudowa szkół o sale gimnastyczne (ZS2, SP5 SP 6)	1 sala 20 na 30m, 2 sale 26 na 12 m	5,8	0,87	Projekty sal	2007-2013	RPO WP
---	---	-------------------------------------	-----	------	--------------	-----------	--------

9. OŚ PRIORYTETOWA LOKALNA INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA I INICJATYWY OBYWATELSKIE 9.1. Lokalna infrastruktura edukacyjna, sportowa i kultury

Typy projektów

13. przebudowa, rozbudowa i wyposażenie istniejących obiektów dydaktycznych, w szczególności budynków szkolnych, laboratoriów dydaktycznych i sal do praktycznej nauki zawodu w szkołach podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych wraz z zagospodarowaniem otoczenia;
14. przebudowa i modernizacja istniejących obiektów infrastruktury społeczno-edukacyjnej, w tym m.in. internatów, stołówek wraz z zagospodarowaniem otoczenia;
15. budowa, rozbudowa i modernizacja oraz wyposażenie obiektów infrastruktury kulturalnej, w tym gminnych ośrodków kultury, bibliotek gminnych, amfiteatrów, sal wystawowych i koncertowych, wraz z zagospodarowaniem otoczenia;
16. przebudowa, rozbudowa i wyposażenie istniejących obiektów infrastruktury edukacyjnej lub placówek kultury w związku z rozszerzeniem ich funkcji o edukację przedszkolną;
17. budowa nowych oraz przebudowa, rozbudowa i remont istniejących obiektów sportowych, w tym m.in. sal / hal sportowych, basenów / pływalni,

- boisk sportowych, placów zabaw, infrastruktury do sportów letnich i zimowych, wraz z wyposażeniem i zagospodarowaniem otoczenia;
18. wyposażenie istniejących obiektów sportowych, dydaktycznych i społeczno-edukacyjnych, w związku z ich modernizacją i podnoszeniem jakości świadczonych usług lub wprowadzaniem nowych usług i funkcji.

9	Rozbudowa ZS 2		0,3	0,05		2008	bg
<p>9. OŚ PRIORYTETOWA LOKALNA INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA I INICJATYWY OBYWATELSKIE 9.1. Lokalna infrastruktura edukacyjna, sportowa i kultury</p> <p>Typy projektów</p> <p>19. przebudowa, rozbudowa i wyposażenie istniejących obiektów dydaktycznych, w szczególności budynków szkolnych, laboratoriów dydaktycznych i sal do praktycznej nauki zawodu w szkołach podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych wraz z zagospodarowaniem otoczenia;</p> <p>20. przebudowa i modernizacja istniejących obiektów infrastruktury społeczno-edukacyjnej, w tym m.in. internatów, stołówek wraz z zagospodarowaniem otoczenia;</p> <p>21. budowa, rozbudowa i modernizacja oraz wyposażenie obiektów infrastruktury kulturalnej, w tym gminnych ośrodków kultury, bibliotek gminnych, amfiteatrów, sal wystawowych i koncertowych, wraz z zagospodarowaniem otoczenia;</p> <p>22. przebudowa, rozbudowa i wyposażenie istniejących obiektów infrastruktury edukacyjnej lub placówek kultury w związku z rozszerzeniem ich funkcji o edukację przedszkolną;</p> <p>23. budowa nowych oraz przebudowa, rozbudowa i remont istniejących obiektów sportowych, w tym m.in. sal / hal sportowych, basenów / pływalni, boisk sportowych, placów zabaw, infrastruktury do sportów letnich i zimowych, wraz z wyposażeniem i zagospodarowaniem otoczenia;</p> <p>wyposażenie istniejących obiektów sportowych, dydaktycznych i społeczno-edukacyjnych, w związku z ich modernizacją i podnoszeniem jakości świadczonych usług lub wprowadzaniem nowych usług i funkcji.</p>							
10	Rozbudowa ul. Szkolnej	6 m szer, 2 chodniki po 2 m, dł 485 m	1,208	1,208	Ujęte w budżecie na 2007 rok	2007	bg
11	Modernizacja ul. Prusa	5 m szer, 2 chodniki po 2 m, dł. 147 m	0,251	0,251	Ujęte w budżecie na 2007 rok	2007	bg
12	Modernizacja ul. Piaskowej	5,5 m ciąg pieszojezdny, dł 350 m	0,511	0,511	Ujęte w budżecie na 2007 rok	2007	bg

13	Modernizacja ulicy 12 Marca	Pas drogowy szer. 10 m w tym jezdnia 7 m, chodnik 1,5 m, ścieżka rowerowa 1,5 m, w tym trawniki rozdzielające, dł. 2,3 km	7	1,05	Należy stworzyć koncepcję	2007-2013	RPO WP
<p>8. OŚ PRIORYTETOWA LOKALNA INFRASTRUKTURA PODSTAWOWA Działanie 8.1 Lokalny potencjał rozwojowy 8.1.1. Lokalna infrastruktura drogowa</p> <p>Typy projektów</p> <p>5. budowa, przebudowa i rozbudowa dróg;</p> <p>6. budowa, przebudowa lub rozbudowa obiektów inżynierskich (np. mosty, wiadukty, tunele) w ciągu dróg.</p> <p>W ramach ww. typów projektów możliwa będzie również:</p> <ul style="list-style-type: none"> - budowa, rozbudowa i przebudowa wyposażenia technicznego dróg, w tym m.in. obejmująca urządzenia odwodnienia, oświetlenia, obsługi uczestników ruchu (np. miejsca obsługi podróżnych, parkingi), inne urządzenia techniczne (bariery ochronne, ogrodzenia, osłony przeciwoślnościowe, ekrany akustyczne); - budowa w pasie drogowym infrastruktury technicznej niezwiązanej z drogą, w zakresie ochrony środowiska i infrastruktury społeczeństwa informacyjnego, w tym m.in. kanalizacji teletechnicznej i sanitarnej, przepustów dla zwierząt. 							
14	Budowa ciągów pieszych na terenie Redy: -I Etap - ciąg z ul. Długiej wzdłuż Korzennej i Sosnowej	Ok. 0,3 km, 5,5 m wzdłuż ulic i 3m od ulicy do kościoła	0,35	0,35	Zlecono opracowanie projektu i kosztorysu inwestorskiego	2007	bg
15	Pętla autobusowa w Redzie Rekowie	Wg MPZP i wytycznych MZK Wejherowo	0,225	0,175	Zlecono opracowanie projektu i kosztorysu inwestorskiego	2007	bg, bp
16	Rozbudowa monitoringu		0,2	0,2	Należy stworzyć koncepcję	2007-2013	RPO WP
<p>8. OŚ PRIORYTETOWA LOKALNA INFRASTRUKTURA PODSTAWOWA Działanie 8.1 Lokalny potencjał rozwojowy 8.1.2. Lokalna infrastruktura wspierająca rozwój gospodarczy</p> <p>Typy projektów</p>							

1. budowa, przebudowa lub rozbudowa lokalnej ogólnodostępnej publicznej infrastruktury turystycznej, w tym m.in. tras kajakowych i rowerowych, szlaków turystycznych i przyrodniczych, portów i przystani jachtowych, stanic, punktów i wież widokowych wraz z oznakowaniem i niezbędną infrastrukturą towarzyszącą, miejsc biwakowania, parkingów;
2. tworzenie i rozwijanie podregionalnych i lokalnych systemów promocji i informacji turystycznej;
3. budowa, przebudowa i rozbudowa turystycznych linii kolejowych (z wyłączeniem zakupu lub remontów taboru);
4. restauracja, konserwacja i adaptacja budynków o znaczeniu historycznym z możliwością nadania im nowych funkcji;
5. uzbrojenie terenów pod inwestycje gospodarcze związane z doprowadzeniem podstawowej infrastruktury liniowej: wodociągów, kanalizacji sanitarnej i deszczowej, sieci teleinformatycznej, sieci ciepłowniczej, elektrycznej, gazowej oraz dróg wewnętrznych.
6. kompleksowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne, obejmujące m.in.:
 - przebudowę, rozbudowę lub remonty publicznej infrastruktury związanej z rozwojem funkcji m.in. gospodarczych (w tym turystycznych, społecznych, rekreacyjnych);
 - rewaloryzacja i zagospodarowanie przestrzeni publicznych, w tym zakładanie parków i odnowa istniejących terenów zielonych;
 - tworzenie stref bezpieczeństwa i zapobiegania przestępczości.

17	Promenada spacerowa do Rewy	Ok. 9 km	0,2	0,03	Należy stworzyć koncepcję	2007-2013	RPO WP
----	-----------------------------	----------	-----	------	---------------------------	-----------	--------

8. OŚ PRIORYTETOWA LOKALNA INFRASTRUKTURA PODSTAWOWA Działanie 8.1 Lokalny potencjał rozwojowy 8.1.2. Lokalna infrastruktura wspierająca rozwój gospodarczy

Typy projektów

7. budowa, przebudowa lub rozbudowa lokalnej ogólnodostępnej publicznej infrastruktury turystycznej, w tym m.in. tras kajakowych i rowerowych, szlaków turystycznych i przyrodniczych, portów i przystani jachtowych, stanic, punktów i wież widokowych wraz z oznakowaniem i niezbędną infrastrukturą towarzyszącą, miejsc biwakowania, parkingów;
8. tworzenie i rozwijanie podregionalnych i lokalnych systemów promocji i informacji turystycznej;
9. budowa, przebudowa i rozbudowa turystycznych linii kolejowych (z wyłączeniem zakupu lub remontów taboru);
10. restauracja, konserwacja i adaptacja budynków o znaczeniu historycznym z możliwością nadania im nowych funkcji;
11. uzbrojenie terenów pod inwestycje gospodarcze związane z doprowadzeniem podstawowej infrastruktury liniowej: wodociągów, kanalizacji

sanitarnej i deszczowej, sieci teleinformatycznej, sieci ciepłowniczej, elektrycznej, gazowej oraz dróg wewnętrznych.

12. kompleksowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne, obejmujące m.in.:

- przebudowę, rozbudowę lub remonty publicznej infrastruktury związanej z rozwojem funkcji m.in. gospodarczych (w tym turystycznych, społecznych, rekreacyjnych);
- rewaloryzacja i zagospodarowanie przestrzeni publicznych, w tym zakładanie parków i odnowa istniejących terenów zielonych;
- tworzenie stref bezpieczeństwa i zapobiegania przestępczości.

18	Park nad rzeka Redą (+skate park)		0,6	0,09	Należy rozpisać konkurs	2007-2013	RPO WP
<p>8. OŚ PRIORYTETOWA LOKALNA INFRASTRUKTURA PODSTAWOWA Działanie 8.1 Lokalny potencjał rozwojowy 8.1.2. Lokalna infrastruktura wspierająca rozwój gospodarczy</p> <p>Typy projektów</p> <p>13. budowa, przebudowa lub rozbudowa lokalnej ogólnodostępnej publicznej infrastruktury turystycznej, w tym m.in. tras kajakowych i rowerowych, szlaków turystycznych i przyrodniczych, portów i przystani jachtowych, stanic, punktów i wież widokowych wraz z oznakowaniem i niezbędną infrastrukturą towarzyszącą, miejsc biwakowania, parkingów;</p> <p>14. tworzenie i rozwijanie podregionalnych i lokalnych systemów promocji i informacji turystycznej;</p> <p>15. budowa, przebudowa i rozbudowa turystycznych linii kolejowych (z wyłączeniem zakupu lub remontów taboru);</p> <p>16. restauracja, konserwacja i adaptacja budynków o znaczeniu historycznym z możliwością nadania im nowych funkcji;</p> <p>17. uzbrojenie terenów pod inwestycje gospodarcze związane z doprowadzeniem podstawowej infrastruktury liniowej: wodociągów, kanalizacji sanitarnej i deszczowej, sieci teleinformatycznej, sieci ciepłowniczej, elektrycznej, gazowej oraz dróg wewnętrznych.</p> <p>18. kompleksowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne, obejmujące m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przebudowę, rozbudowę lub remonty publicznej infrastruktury związanej z rozwojem funkcji m.in. gospodarczych (w tym turystycznych, społecznych, rekreacyjnych); - rewaloryzacja i zagospodarowanie przestrzeni publicznych, w tym zakładanie parków i odnowa istniejących terenów zielonych; - tworzenie stref bezpieczeństwa i zapobiegania przestępczości. 							
19	Przebudowa ul. Nowej	6 m jezdnia, 2 chodniki po 2 m, dł 544 m	1	1	Projekt budowlano-wykonawczy	2008	bg

Biuro Doradztwa Inwestycyjnego i Projektów Unii Europejskiej

20	Utwardzenie wybranej ulicy płytami z ul. Szkolnej		0,2	0,2		2008	bg
21	Nowa Siedziba Urzędu Miasta		4		Należy stworzyć koncepcję	2007-2013	bg

VI. Analiza SWOT

Na podstawie analizy wyników Ankiety wypełnionych przez uczestników warsztatów strategicznych, dokonano analizy szans i zagrożeń oraz mocnych i słabych stron Redy.

Wyniki prac przedstawiono w odniesieniu do wyników badań przeprowadzonych na etapie tworzenia Strategii, czyli w roku 2001. Poszczególne elementy nowej Analizy SWOT, których waga została w formie punktacji oceniona przez uczestników warsztatów, zostały zestawione z wynikami podobnych badań przeprowadzonych na etapie tworzenia Strategii Rozwoju Miasta Reda.

Poniżej zamieszczone zostało to zestawienie.

SZANSE

1. Atrakcyjność turystyczno- geograficzna regionu - 20 pkt

- położenie geograficzne,
- bliskość terenów nadmorskich - szansa rozwoju,
- bliskość atrakcyjnych turystycznie terenów - półwysep,

*Łącznie punktów 30
Średnia liczba 4,29*

2. Atrakcyjność inwestycyjna regionu- 9 pkt

- budowa obwodnicy OPAT,
- możliwość pozyskania nowych terenów - Moście Błota,
- współpraca z SEMEKO - inwestycje,
- perspektywa powstania nowych tras drogowych o randze krajowej,
- duże obszary niezagospodarowane,
- stosunkowo niskie ceny gruntów,
- możliwość pozyskania nowych terenów,
- duże możliwości rozwojowe,

*Łącznie punktów 63
Średnia liczba 4,20*

3. Rozwój turystyki, infrastruktury turystycznej w regionie – 5 pkt

- centrum basenów (Aquapark),
- rozwój turystyki i rekreacji,

*Łącznie punktów 10
Średnia liczba 3,33*

4. Rozwój przedsiębiorczości, MSP, koniunktura gospodarcza w regionie- 4 pkt

- rozwój działalności gospodarczej,
- wzrost gospodarczy kraju,
- wysoka koniunktura gospodarcza sąsiednich dużych miast,
- pozyskanie inwestorów i dobra współpraca,

*Łącznie punktów 15
Średnia liczba 3,75*

5. Współpraca w ramach Małego Trójmiasta Kaszubskiego – 3 pkt

- prężnie działający sąsiedzi – możliwość współpracy w dużych projektach,
- współpraca z innymi gminami,
- powstanie silnego zespołu miast MTK; Rumia, Wejherowo, Reda,
- możliwość współpracy z gminami ościennymi,
- respektowanie porozumień MTK,
- współdziałanie w ramach MTK i związku metropolitalnego,

*Łącznie punktów 23
Średnia liczba 3,83*

6. Atrakcyjność osadnicza regionu – 3 pkt

- rozwój budownictwa mieszkalnego,
- inwestycje zewnętrznych deweloperów,
- tereny pod budownictwo,
- rozwój budownictwa wielorodzinnego,
- napływ nowych mieszkańców (w tym migracja ludności z trójmiasta)
- atrakcyjność osadnicza regionu,
- bliskość szkół wyższych

*Łącznie punktów 38
Średnia liczba 3,80*

7. Zmiana prawa i zasad finansowania samorządów lokalnych – 3 pkt

- nie odniesiono się do tego zapisu,

8. Kontakty międzyregionalne i międzynarodowe – 2 pkt

- współpraca z miastami partnerskimi,
- kultura regionalna,
- projekty łączone,
- kontakty międzyregionalne i międzynarodowe,
- ścisła współpraca z władzami powiatowymi,
- ścisła współpraca z władzami powiatu Wejherowo,
- współpraca z władzami wojewódzkimi,
- współpraca z samorządami lokalnymi,

*Łącznie punktów 18
Średnia liczba 2,57*

9. Atrakcyjność środowiska naturalnego regionu – 2 pkt

- czyste środowisko, rozwój turystyki,
- rzeka, bliskość lasów (pozostałość puszczy),

*Łącznie punktów 8
Średnia liczba 2,67*

- atrakcyjność turystyczna i przyrodnicza regionu,

10. Rzeka Reda i otwarcie na zatokę – 2 pkt

- rzeka,

*Łącznie punktów 2
Średnia liczba 2*

11. Wejście Polski do Unii Europejskiej – 1 pkt

- środki unijne,
- pozyskanie środków zewnętrznych,

*Łącznie punktów 50
Średnia liczba 4,54*

12. Instytucje finansowe w regionie - 1 pkt

- nie odniesiono się do tego zapisu,

13. Ochrona środowiska w regionie – 1 pkt

- nie odniesiono się do tego zapisu,

14. Kreatywność mieszkańców regionu – 1 pkt

- wzrost świadomości mieszkańców,
- integracja mieszkańców z różnych środowisk,
- społeczeństwo informacyjne,
- rozwój edukacyjny i materialny społeczeństwa,
- młodzi ludzie jako twórcy nowej rzeczywistości,

*Łącznie punktów 20
Średnia liczba 3,6*

ZAGROŻENIA

1. Lepsza koniunktura gospodarczo-finansowa innych regionów – 9 pkt

- emigracja za pracą,
- emigracja mieszkańców,
- emigracja wykształconej młodzieży,
- lepsza koniunktura gospodarcza w innych regionach kraju,
- zubożenie ludności,

*Łącznie punktów 18
Średnia liczba 3,6*

2. Zła, niestabilna koniunktura gospodarcza w kraju –wzrost bezrobocia – 8 pkt

- nie odniesiono się do tego zapisu,

3. Zmiany prawa i zasad działania samorządów lokalnych, ograniczenie możliwości finansowych – 7 pkt

- niekorzystne uwarunkowania prawne dla średnich gmin,
- zasoby pieniężne,
- tendencje centralistyczne państwa,
- zła struktura podatkowa państwa,

*Łącznie punktów 20
Średnia liczba 4*

4. Brak finansowania inwestycji (drogowe) w regionie, brak inwestorów – 6 pkt

- niewykorzystane uwarunkowanie,
- korki na drogach,
- natężenie ruchu w kierunku na półwysep,
- duże natężenie ruchu samochodowego,
- zła infrastruktura dróg,
- narastający ruch samochodowy,
- tranzytowy charakter ruchu przez Redę,
- brak środków na realizację dróg,
- brak miejsc parkingowych,
- zużywanie nawierzchni dróg,
- ograniczone inwestycje w infrastrukturę,

*Łącznie punktów 60
Średnia liczba 4,29*

5. Większa atrakcyjność turystyczna sąsiednich gmin – 3 pkt

- turyści tranzyt,
- atrakcje w Trójmieście,

*Łącznie punktów 6
Średnia liczba 3*

6. Zbyt duże natężenie ruchu na drodze Gdańsk-Szczecin – 3 pkt

- tranzyt,
- natężenie ruchu w kierunku na półwysep,
- przejeżdżający turyści - zanieczyszczenie środowiska,

*Łącznie punktów 14
Średnia liczba 4,66*

7. Słaba sieć dróg w regionie- 2 pkt

- brak możliwości wytyczania nowych dróg komunikacyjnych,

*Łącznie punktów 5
Średnia liczba 5*

- brak planu zagospodarowania,

8. Większa atrakcyjność gospodarcza innych regionów – 2 pkt

- brak miejsc pracy - sypialnia Trójmiasta,
- odpływ ludzi i pieniędzy,
- brak miejsc pracy,
- większa atrakcyjność inwestycyjna innych regionów,
- emigracja potencjału fachowego i intelektualnego,

*Łącznie punktów 45
Średnia liczba 4,09*

9. Większa aktywność władz innych regionów, sejmików – 2 pkt

- większa aktywność władz innych regionów,
- dominacja władz miast ościennych,

*Łącznie punktów 4
Średnia liczba 2*

10. Lepsze kontakty międzyregionalne i międzynarodowe innych regionów- 2 pkt

- nie odniesiono się do tego zapisu,

11. Środowisko naturalne w innych regionach zagrożeniem - 2 pkt

- zanieczyszczenie zatoki z uwagi na brak kanalizacji,

*Łącznie punktów 4
Średnia liczba 4*

12. Słabo rozwinięta baza kulturalna i sportowa w regionie - 1 pkt

- brak miejsc do spędzania wolnego czasu,

*Łącznie punktów 3
Średnia liczba 3*

13. Większa atrakcyjność inwestycyjna innych regionów – 1 pkt

- nie odniesiono się do tego zapisu,

14. Zanieczyszczenie rzeki Redy- 1 pkt

- zanieczyszczenie środowiska,

*Łącznie punktów 5
Średnia liczba 2,5*

15. Zbyt duża konkurencja między sąsiednimi gminami – 1 pkt

- podbieranie inwestorów przez konkurencyjne gminy,
- większy lobbing dla inwestycji drogowych poza Redą - trasa Lęborska,

- szybki rozwój miast ościennych,
- atrakcje w trójmieście,
- duża konkurencja w pozyskiwaniu środków,
- brak współdziałania w obszarze MTK,
- większa aktywność władz gmin ościennych,

*Łącznie punktów 33
Średnia liczba 3*

16. Złe położenie geograficzne regionu – 1 pkt

- nie odniesiono się do tego zapisu,

17. Przystąpienie Polski do Unii Europejskiej -1 pkt

- nie odniesiono się do tego zapisu,

18. Partykularyzm regionu – 1 pkt

- podział na „My i Oni”,
- tendencje metropolitarne,

*Łącznie punktów 8
Średnia liczba 4*

SIŁA

1. Zagospodarowanie przestrzenne, tereny pod inwestycje i budownictwo -18 pkt

- rozwój mieszkalnictwa,
- wolne tereny pod zabudowę - Moście Błota,
- wolne tereny pod inwestycje,
- rozwój mieszkalnictwa wielorodzinnego, wzrost liczby mieszkańców,
- rezerwy terenów pod inwestycje,
- objęcie planami zagospodarowania przestrzennego dużej części miasta,
- duża rozbudowa miasta,

*Łącznie punktów 43
Średnia liczba 3,58*

2. Zasoby intelektualne mieszkańców – 7 pkt

- zasoby intelektualne mieszkańców,
- duży potencjał ludzki,
- nowy Burmistrz Miasta,
- nowa kreatywna Rada,
- napływ młodej inicjatywy społecznej,

*Łącznie punktów 44
Średnia liczba 4*

3. Węzeł komunikacyjny – 6 pkt

- położenie geograficzne - węzeł drogowy,
- połączenie komunikacyjne z regionem,

*Łącznie punktów 35
Średnia liczba 3,88*

4. Zasoby siły roboczej – 5 pkt

- zasoby siły roboczej,
- silna kadra techniczna - zasoby ludzkie,

*Łącznie punktów 10
Średnia liczba 3,33*

5. Atrakcyjność przyrodnicza, krajobrazowa, ekologiczna- 5 pkt

- czyste powietrze,
- nie zanieczyszczone środowisko naturalne,
- tereny zielone - teren nad rzeką,
- środowisko przyrodnicze,
- walory krajobrazowe przyrodnicze,
- rzeka,
- park krajobrazowy,

*Łącznie punktów 10
Średnia liczba 3,33*

6. Dogodne położenie w stosunku do Trójmiasta, półwyspu, Wejherowa - 4 pkt

- położenie –przelot na półwysep,
- położenie nad zatoką,
- położenie w aglomeracji trójmiejskiej,

*Łącznie punktów 89
Średnia liczba 4,45*

7. Dobry stan infrastruktury technicznej (energia, gaz, woda, kanalizacja) – 3 pkt

- kanalizacja,

*Łącznie punktów 5
Średnia liczba 5*

8. Młode miasto – 3 pkt

- młodzi mieszkańcy - średni wiek 35 lat
- młode mobilne społeczeństwo,
- wykształcone społeczeństwo,
- młode miasto,

*Łącznie punktów 43
Średnia liczba 3,31*

9. Dobry stan komunikacji, dróg, linii kolejowych – 3 pkt

- układ drogowy Leśna –Cegielniana,
- obwodnica **Redy**,

*Łącznie punktów 10
Średnia liczba 5*

10. Możliwość wykorzystania wody ze zbiornika wód podziemnych – 2 pkt

- dobre warunki ekologiczne, zasoby (zbiornik wód słodkich),

*Łącznie punktów 3
Średnia liczba 3*

11. Wysoka dbałość o ochronę środowiska – 2 pkt

- nie odniesiono się do tego zapisu,

12. Dobrze rozwinięta turystyka – 1 pkt

- sport i rekreacja,
- budowa infrastruktury turystycznej,

*Łącznie punktów 9
Średnia liczba 4,5*

13. Wysoki poziom bezpieczeństwa publicznego – 1 pkt

- bezpieczne spokojne miasto,

*Łącznie punktów 3
Średnia liczba 3*

14. Rozwinięta infrastruktura społeczna (kultura, ochrona zdrowia, opieka społeczna) -1 pkt

- otwarty urząd - administracja,
- kultura regionalna,
- sieć placówek szkolnych,
- wysoki poziom edukacji,
- pomoc społeczna,
- baza edukacyjna,

*Łącznie punktów 33
Średnia liczba 3,67*

SŁABOŚĆ

1. Utrudnienia spowodowane drogą E6 (duże natężenie ruchu, podział miasta) – 13 pkt

- brak obwodnicy,
- nierównomierny rozwój poszczególnych rejonów miasta,
- brak centrum miasta,
- położenie, rozciągnięcie miasta,

*Łącznie punktów 14
Średnia liczba 3,5*

2. Niedorozwinięta baza usługowa i handlowa MSP i rzemiosła - 9 pkt

- brak średniej przedsiębiorczości,
- infrastruktura przemysłowa i usługowa,
- mała liczba zakładów usługowych,
- słabo rozwinięte usługi mikro i makro,

*Łącznie punktów 14
Średnia liczba 3,5*

3. Trudne warunki komunikacyjne, układ i stan dróg – 8 pkt

- węzeł drogowy,
- brak alternatywnych połączeń drogowych,
- niedostateczna infrastruktura drogową,
- nierozwinięta sieć drogową,
- stan dróg,
- słabo rozwinięta sieć dróg utwardzonych i mediów - kanalizacja, deszczówka,
- brak obwodnicy,
- słabo rozwinięta komunikacja,

*Łącznie punktów 56
Średnia liczba 4*

4. Słaby rozwój infrastruktury społecznej (kultura, oświata, ochrona zdrowia, opieka społeczna) - 7 pkt

- brak centrum kultury,
- słabo rozwinięta kultura, rozrywka,
- brak sal gimnastycznych,
- brak infrastruktury społecznej,
- brak ośrodków kultury,
- brak oferty dla małych dzieci,
- zły stan placówek oświatowych,
- baza edukacyjna,
- słaba dostępność do służby zdrowia,
- słabo rozwinięta profilaktyka zdrowotna,
- brak infrastruktury w sferze kulturalnej,

*Łącznie punktów 82
Średnia liczba 3,42*

5. Słabe poczucie bezpieczeństwa ludzi i mienia – 6 pkt

- brak straży miejskiej,
- brak poczucia bezpieczeństwa mieszkańców,

*Łącznie punktów 7
Średnia liczba 2,3*

6. Zła struktura dochodów i wydatków gminy – 5 pkt

- mały budżet,
- niskie dochody gminy,

*Łącznie punktów 8
Średnia liczba 2,7*

7. Słabo rozwinięta turystyka i rekreacja – 5 pkt

- boiska przyszkolne,
- brak zintegrowanej oferty turystycznej,
- niedostateczna infrastruktura turystyczna,
- niewykorzystane położenie geograficzne,
- brak miejsc rozrywki dla młodzieży,
- dostęp do bazy sportowo-rekreacyjnej,
- brak miejsc rekreacji,

*Łącznie punktów 38
Średnia liczba 3,8*

8. Słaby rozwój infrastruktury komunikacyjnej – 3 pkt

- komunikacja miejska,
- słabo rozwinięta sieć komunikacji,

*Łącznie punktów 10
Średnia liczba 3,33*

9. Brak miejsc pracy w Redzie – 3 pkt

- integracja społeczna i bezrobocie,
- brak miejsc pracy,
- wysoki poziom bezrobocia,

*Łącznie punktów 28
Średnia liczba 3,11*

10. Mało terenów pod rozwój MSP, przemysłu – 1 pkt

- brak inkubatora przedsiębiorczości,
- brak terenów pod inwestycje,

*Łącznie punktów 18
Średnia liczba 3,6*

11. Brak dużego przemysłu – 1 pkt

- brak dużych przedsiębiorców,

*Łącznie punktów 3
Średnia liczba 3*

12. Utrudnienia wynikające z położenia gminy na GZWP 110- 1 pkt

- nie odniesiono się do tego zapisu,

13. Mało wydolne władze miasta – 1 pkt

- promocja miasta,
- zaniedbana struktura organizacyjna,
- koniunkturalne spojrzenie na rozwój miasta,
- słabe zarządzanie miastem - urzędnicy,
- zarządzanie gminą,

*Łącznie punktów 19
Średnia liczba 3,8*

14. Słabe rolnictwo – 1 pkt

- nie odniesiono się do tego zapisu,

15. Słaby rozwój sieci gazowniczej - 1 pkt

- zaległości w infrastrukturze wod - kan i gaz,

*Łącznie punktów 4
Średnia liczba 4*

6.1 Zaktualizowana Analiza SWOT

W celu przeprowadzenia analizy dokonano diagnozy, określono silne i słabe strony gminy oraz prognozy w zakresie szans i zagrożeń.

Silne strony stanowią wewnętrzny potencjał dla rozwoju, natomiast słabe to bariery i ograniczenia rozwoju. Silne i słabe strony stanowią cechy stanu obecnego.

W celu wytyczenia silnych stron, czyli atutów gminy oraz słabych stron czyli ograniczeń dokonano analizy biorąc pod uwagę następujące zagadnienia:

- położenie geograficzne,
- tereny inwestycyjne,
- zagospodarowanie przestrzenne,
- komunikacja,
- infrastruktura techniczna,
- mieszkańcy gminy,
- infrastruktura społeczna
- **kulturowość,**
- przedsiębiorczość
- bezpieczeństwo,
- samorząd terytorialny.

W efekcie analizy otrzymaliśmy silne strony gminy z których najważniejszym jest korzystne położenie geograficzne. Następnie do silnych atutów należy zaliczyć tereny inwestycyjne i potencjał ludzki, który charakteryzuje się dużą przedsiębiorczością, intelektem oraz młodym wiekiem. Duże znaczenie odgrywa atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej z uwagi na walory przyrodnicze i krajobrazowe obszaru.

Największą słabością gminy jest niedostatecznie rozwinięty układ drogowy, konsekwencją czego jest duża uciążliwość przejezdności miasta. Silnie zauważalny jest niedostatek powszechnie dostępnych obiektów kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych. Niezadowalający jest stan rozwoju systemu sieci infrastruktury technicznej i komunikacyjnej. Występuje wysoka stopa bezrobocia.

Silne strony rozwoju Redy postrzegane wśród wewnętrznych uwarunkowań jego rozwoju zostały sklasyfikowane według rang ważności (od najważniejszej do najmniej ważnej);

- dobre położenie geograficzne,
- tereny pod budownictwo mieszkaniowe,
- atrakcyjność osiedleńcza,
- potencjał ludzki,
- węzeł komunikacyjny,
- dobrze rozwinięta infrastruktura społeczna (edukacyjna, pomoc społeczna),
- atrakcyjność turystyczna i rekreacyjna,
- atrakcyjność przyrodnicza, krajobrazowa,
- dominacja sfery drobnych usług w lokalnej gospodarce,
- zagospodarowanie przestrzenne,
- kultura i język kaszubski,

Słabe strony rozwoju Redy postrzegane wśród wewnętrznych uwarunkowań jego rozwoju zostały sklasyfikowane według rang ważności (od najważniejszej do najmniej ważnej);

- niedostatecznie rozwinięty układ drogowy,
- niedostatek powszechnie dostępnych obiektów kulturalnych, sportowych, rekreacyjnych,
- uciążliwa przejezdność miasta - brak obwodnicy,
- niedostatecznie rozwinięty system sieci infrastruktury technicznej i **komunikacyjnej**,
- wysoka stopa bezrobocia,
- słabe otoczenie biznesu w sektorze MŚP,
- niski poziom kapitału zewnętrznego,

- niedostateczne środki finansowe na realizację zadań rozwojowych,
- niedostateczna współpraca środowisk samorządowych,
- brak poczucia bezpieczeństwa, wzrastający stopień zagrożeń przestępczością,

Uwarunkowania zewnętrzne to zestaw szans i zagrożeń (realne i potencjalne zjawiska przyszłe) rozwoju gminy.

W celu wytyczenia szans czyli pozytywnych zjawisk i tendencji oraz zagrożeń czyli barier, utrudnień dla rozwoju gminy dokonano analizy biorąc pod uwagę następujące zagadnienia:

- o rozwój sieci infrastruktury drogowej w regionie,
- o fundusze strukturalne Unii Europejskiej,
- o położenie geograficzne,
- o sytuacja gospodarcza,
- o infrastruktura techniczna,
- o przedsiębiorczość,
- o procesy demograficzne,
- o infrastruktura społeczna,
- o środowisko przyrodnicze,
- o samorząd terytorialny,
- o współpraca regionalna, międzyregionalna i międzynarodowa,
- o kulturowość,
- o bezpieczeństwo.

W efekcie analizy otrzymaliśmy zestaw szans, które należy wykorzystywać oraz zagrożeń, których należy unikać.

Najważniejszą szansą rozwojową Redy jest wzrost atrakcyjności inwestycyjnej gminy w następstwie realizacji inwestycji drogowych oraz systemu sieci infrastruktury technicznej. Wielką szansą dla podniesienia życia i rozwoju gospodarki są fundusze strukturalne Unii Europejskiej. Ponadto szanse rozwoju Redy należy poszukiwać w atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej zarówno regionu jak i obszaru gminy. W ujęciu lokalnym rozwój turystyki poprzez budowę infrastruktury turystycznej (Aquaparku).

Głównym zagrożeniem dla rozwoju gminy jest niedostateczna liczba realizowanych projektów w zakresie rozbudowy sieci drogowej. Kolejnym bardzo istotnym zagrożeniem jest mała aktywność w pozyskiwaniu środków z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej, a co się z tym wiąże utrata środków i opóźnienia w realizacji ważnych inwestycji prorozwojowych. Dużym zagrożeniem dla

prawidłowego funkcjonowania jednostki będzie niestabilna polityka państwa oraz niekorzystne przepisy w zakresie działalności jednostek samorządu

Szanse rozwoju Redy postrzegane wśród zewnętrznych uwarunkowań rozwoju zostały sklasyfikowane poniżej według rang ważności (od najważniejszej do najmniej ważnej);

- wzrost atrakcyjności inwestycyjnej gminy w następstwie realizacji inwestycji drogowych oraz systemu sieci infrastruktury technicznej,
- możliwość pozyskania środków z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej,
- postrzeganie gminy jako atrakcyjnej osadniczo,
- atrakcyjność turystyczno-geograficzna regionu,
- rozwój turystyki, infrastruktury turystycznej (budowa Aquaparku),
- tworzenie przyjaznych warunków dla rozwoju przedsiębiorczości,
- współpraca w ramach Małego Trójmiasta Kaszubskiego,
- kreatywność mieszkańców regionu,
- kontakty międzyregionalne i międzynarodowe,
- atrakcyjność środowiska naturalnego (puszcza, rzeka, tereny zielone),
- dziedzictwo kulturowe.

Zagrożenia rozwoju Redy postrzegane wśród zewnętrznych uwarunkowań rozwoju zostały sklasyfikowane poniżej według rang ważności (od najważniejszej do najmniej ważnej);

- niedostateczna liczba realizowanych projektów w zakresie rozbudowy sieci drogowej,
- mała aktywność w pozyskiwaniu środków z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej oraz innych źródeł zewnętrznych,
- opóźnienia w realizacji inwestycji,
- niekorzystne przepisy w zakresie działalności jednostek samorządu terytorialnego (w szczególności dla średnich gmin),
- atrakcyjność turystyczna sąsiednich gmin,
- nasilająca się konkurencja pomiędzy gminami - brak współpracy,
- bariery ekonomiczne w dostępie do usług zdrowotnych, edukacyjnych, kulturalnych,
- wzmożona aktywność władz ościennych gmin oraz władz pobliskich regionów,
- atrakcyjność inwestycyjna sąsiednich gmin i regionów,
- nasilenie postaw patologicznych.

6.2 Wnioski z nowej Analizy SWOT i materiał porównawczy

SILNE STRONY- **BYŁO**

Najważniejszym atutem Miasta Reda są tereny inwestycyjne wsparte dobrym stanem infrastruktury technicznej. Ponadto walory związane z istniejącym węzłem drogowo – kolejowym jak też bliskość położenia w stosunku do Trójmiasta. Wysoko wśród wymienianych atutów znajdują się zasoby intelektualne oraz zasoby siły roboczej. Teren charakteryzuje się znaczną atrakcyjność przyrodniczo-krajobrazową i ekologiczną.

SILNE STRONY- **JEST**

W efekcie analizy otrzymaliśmy silne strony gminy z których najważniejszym jest korzystne położenie geograficzne. Następnie do silnych atutów należy zaliczyć tereny inwestycje i potencjał ludzki, który charakteryzuje się dużą przedsiębiorczością, intelektem oraz młodym wiekiem. Duże znaczenie odgrywa wzrost atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej z uwagi na walory przyrodnicze i krajobrazowe obszaru.

SŁABE STRONY – **BYŁO**

Główną słabością gminy są utrudnienia spowodowane drogą E6 i linią kolejową powodującą podział miasta na dwie części oraz stwarzające zagrożenia dla ekologii i bezpieczeństwa mieszkańców. Niezadowolający jest rozwój sektora małych i średnich przedsiębiorstw. Dużą uciążliwością są trudne warunki komunikacyjne, układ oraz stan dróg. Słaby rozwój infrastruktury społecznej (kultura, oświata, ochrona zdrowia, opieka społeczna).

SŁABE STRONY – **JEST**

Największą słabością gminy jest niedostatecznie rozwinięty układ drogowy, konsekwencją czego jest duża uciążliwość przejezdności miasta. Silnie zauważalny jest niedostatek powszechnie dostępnych obiektów kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych. Niezadowolający jest stan rozwoju systemu sieci infrastruktury technicznej i komunikacyjnej. Występuje wysoka stopa bezrobocia.

SZANSE – BYŁO

Najbardziej istotną szansą rozwojową Redy jest wysoka atrakcyjność geograficzno-turystyczna, a także inwestycyjna całego regionu. Ponadto szans rozwoju należy poszukiwać w rozwoju turystyki i infrastruktury turystycznej. Koniunktura gospodarcza, rozwój przedsiębiorczości to kolejne czynniki szans rozwojowych gminy. Duże szanse dla rozwoju gminy pokłada się we współpracy w ramach Małego Trójmiasta Kaszubskiego.

SZANSE - JEST

Najważniejszą szansą rozwojową Redy jest wzrost atrakcyjności inwestycyjnej gminy w następstwie realizacji inwestycji drogowych oraz systemu sieci infrastruktury technicznej. Wielką szansą dla podniesienia życia i rozwoju gospodarki są fundusze strukturalne Unii Europejskiej. Ponadto szansy rozwoju Redy należy poszukiwać w atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej zarówno regionu jak i obszaru gminy. W ujęciu lokalnym rozwój turystyki poprzez budowę infrastruktury turystycznej (Aquaparku).

ZAGROŻENIA - BYŁO

Głównym zagrożeniem dla rozwoju gminy jest lepsza koniunktura gospodarczo-finansowa innych regionów, zła koniunktura gospodarcza w kraju - wzrost bezrobocia oraz niestabilna polityka państwa w zakresie funkcjonowania samorządów. Dużym zagrożeniem jest brak finansowania inwestycji drogowych. Ponadto sąsiednie gminy wykazują większą atrakcyjność turystyczną.

ZAGROŻENIA - JEST

Głównym zagrożeniem dla rozwoju gminy jest niedostateczna liczba realizowanych projektów w zakresie rozbudowy sieci drogowej. Kolejnym bardzo istotnym zagrożeniem jest mała aktywność w pozyskiwaniu środków z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej, a co się z tym wiąże utrata środków i opóźnienia w realizacji ważnych inwestycji rozwojowych. Dużym zagrożeniem dla prawidłowego funkcjonowania jednostki będzie niestabilna polityka państwa oraz niekorzystne przepisy w zakresie działalności jednostek samorządu.

Zmiany w gospodarce, jakie nastąpiły w ostatnich latach miały znaczący wpływ na postrzeganie silnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń Redy. Jeszcze kilka lat temu w pierwszej kolejności wśród silnych stron umiejscawiano tereny inwestycyjne wsparte dobrym stanem infrastruktury

technicznej. Dziś na pierwsze miejsce wysunęło się położenie geograficzne, bliskość Trójmiasta. Ponadto nadal silną stroną, atutem gminy są mieszkańcy postrzegani jako młoda i wykształcona społeczność o dużym stopniu kreatywności. Tereny inwestycyjne, które do tej pory wymieniane były na pierwszym miejscu, wciąż odgrywają znaczącą rolę, z przeznaczeniem w głównej mierze pod budownictwo mieszkaniowe.

Odnosząc się do słabości gminy wciąż nierozwiązanym problemem jest układ drogowy oraz związane z tym utrudnienia spowodowane dużym natężeniem i intensywnością ruchu drogowego. Słabością, która jak wynika z przeprowadzonych ankiet nabrała większego znaczenia dla mieszkańców, jest niedostatek obiektów kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych. Dodatkowo miasto wciąż boryka się z wysokim poziomem bezrobocia.

Porównując silne i słabe strony Redy, te które postrzegamy dzisiaj i te które jeszcze kilka lat temu wpisywały się w strategię rozwoju gminy, zauważamy nowe elementy, które kształtują rzeczywistość. Gmina stała się atrakcyjna osiedleńczo zaś sferę gospodarki lokalnej zdominowały drobne usługi. Dodatkowo ważnym elementem i silną stroną stał się język i kultura kaszubska. Ponadto pojawiły się nowe słabości takie jak niski poziom kapitału zewnętrznego, niedostateczne środki finansowe na realizację zadań rozwojowych oraz niedostateczna współpraca środowisk samorządowych. W tym ostatnim elemencie, czyli współpracy środowisk samorządowych upatrywano wielkie możliwości. W szczególności współpraca w ramach Małego Trójmiasta Kaszubskiego miała przyczynić się do rozwoju miasta i gminy, jednak – jak wynika to z ankiet – celów, jakie jej powierzono nie udało się w pełni zrealizować.

Istotne zmiany nastąpiły w postrzeganiu szans i zagrożeń rozwoju Redy. Do tej pory to atrakcyjność geograficzna – turystyczna oraz inwestycyjna całego regionu była najważniejszym czynnikiem przypisanym do szans rozwoju. Obecnie najważniejszym wydaje się być wzrost atrakcyjności inwestycyjnej gminy w następstwie realizacji inwestycji drogowych oraz systemu sieci infrastruktury technicznej. W przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej nie widziano zbyt wielu szans dla rozwoju gminy (w zestawieniu punkt ten znalazł się na przedostatnim miejscu). Dziś możliwości, jakie dają środki z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej na podniesienia standardu życia i rozwoju gospodarki oceniane są bardzo wysoko (w obecnym zestawieniu miejsce drugie). Ponadto szans rozwoju Redy należy poszukiwać w atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej zarówno regionu jak i obszaru miasta i gminy. W ujęciu lokalnym rozwój turystyki nastąpi poprzez budowę infrastruktury turystycznej (np. Aquaparku).

Porównując zagrożenia rozwoju te sprzed kilku lat i te, które występują dzisiaj zauważamy przeklasyfikowanie problemów. Dziś do najważniejszych zagrożeń należy zaliczyć zbyt małą liczbę realizowanych projektów w zakresie rozbudowy sieci drogowej, niedostateczną aktywność w pozyskiwaniu środków z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej, a co się z tym wiąże, utratę środków finansowych i opóźnienia w realizacji ważnych inwestycji prorozwojowych. Do niedawna zaś do głównych zagrożeń dla rozwoju gminy zaliczano lepszą koniunkturę gospodarczo-finansową innych regionów, złą koniunkturę gospodarczą w kraju i wzrost bezrobocia. Wciąż jednak jako znaczące zagrożenie postrzegana jest niestabilna polityka państwa oraz niekorzystne przepisy w zakresie działalności jednostek samorządu

Analizując szanse i zagrożenia rozwoju Redy zauważamy pojawienie się nowych czynników, które charakteryzują obecną sytuację. Nową szansą dla rozwoju gminy jest wykorzystanie dziedzictwa kulturowego, zagrożeniem natomiast mogą stać się opóźnienia w realizacji inwestycji oraz nasilenie postaw patologicznych.

6.3 Cele Strategiczne

Analizując wyniki ankiet i dyskusji przeprowadzonych w ramach procesu aktualizacji Strategii, pod kątem określonych w Strategii Rozwoju Miasta Redy celów strategicznych, zauważyć można, iż charakterystyczną cechą jest ich aktualność. Świadczy to przede wszystkim o należytej sporządzonej diagnozie na etapie opracowywania Strategii i trafnie określonej wizji rozwoju miasta.

Wnioski wypracowane przez zespoły robocze pod kątem obszarów i uwarunkowań rozwojowych pozwalają na stwierdzenie, iż zrealizowanie poniższych celów strategicznych pozwoli na urzeczywistnienie misji Redy jako nowoczesnego Miasta wykorzystującego korzystne położenie, przyjazne turystyce, atrakcyjne miejsce do zamieszkania i realizacji wyzwań gospodarczych.

W procesie aktualizacji celów rozwojowych Redy wzbogacono ich zakres wynikający z analizy społeczno-gospodarczej miasta i diagnozy, o społeczne uzasadnienie wynikające z wyrażonych w ankietach oraz w trakcie konsultacji społecznych warsztatów. Zdefiniowane przez uczestników główne przedsięwzięcia rozwojowe wpisują się w sformułowaną wcześniej wizję i cele strategiczne rozwoju miasta Reda. W wyniku prac aktualizacyjnych uczestnicy warsztatów akcentowali, że ukierunkowany w Strategii cel rozwojowy będzie możliwy do zrealizowania tylko w wyniku powiązania z procesem rozwoju zasobów ludzkich co warunkuje z kolei rozwój bazy edukacyjnej, sportowej, rekreacyjnej dla stworzenia możliwości spędzania czasu w mieście przez mieszkańców w tym szczególnie młodzieży.

Cele strategiczne:

Dążenie do uzyskania średnio – europejskiego poziomu życia, wypoczynku i możliwości samorealizacji mieszkańców.

Ukształtowanie i promocja nowoczesnego wizerunku miasta.

Zrównoważony rozwój przedsiębiorczości dla poszerzenia rynku miejsc pracy i zwiększenia dochodów gminy.

Wykorzystanie turystycznej szansy rozwoju miasta w oparciu o zasoby własne i otoczenia.

Rozwiązanie problematyki infrastrukturalnej miasta i środowiska przyrodniczego w oparciu o środki własne i pomocowe.

**Wykorzystanie atutów komunikacyjnych miasta oraz przeciwdziałanie zagrożeniom
wynikającym z natężenia ruchu samochodowego.**

Wzmocnienie działań samorządu Miasta Redy oraz aktywizacja mieszkańców.

VII. Aktualne wyzwania –nowy okres programowania rozwoju 2007 – 2015

Zawarte w Strategii zidentyfikowane kierunki rozwoju, należy uznać za nadal aktualne. W ramach aktualizacji Strategii nie zrezygnowano z żadnego celu zawartego w Strategii. Dokonano jednak wzbogacenia celów o nowe wyzwania stojące w okresie 2007 –2015 przed Redą. Związane są one z realizacją celów wynikających z polityki UE i kluczowego dokumentu programowego tj. Strategii Lizbońskiej, na której wdrożenie ukierunkowano cele i działania polityki strukturalnej i Programów Operacyjnych. Wyzwania rozwojowe zostały w ten sposób wyraźnie powiązane z realizacją polityki rozwoju UE i nie są wyłącznie wynikiem wniosków diagnozy czy postulatów społeczności lokalnej jak to miało miejsce w przypadku wdrażania „Strategii Rozwoju Miasta Reda do roku 2015” w pierwszym okresie programowania 2004-2006 i wcześniej od roku 2002 (pierwszy rok wdrażania Strategii Rozwoju Redy). Wśród podstawowych wyzwań stających przed miastem Reda w procesie rozwojowym są:

1. Realizacja polityki rozwoju - 2007rok, będzie rokiem ustalenia systemu programowania i wdrażania polityki strukturalnej, co stwarza wyzwania skutecznego wykorzystania środków strukturalnych UE.
2. Osiąganie podstawowych celów spójności i wzrostu społeczno-gospodarczego obszaru miasta Reda.
3. Wpisanie celów rozwoju Redy w system regionalnej polityki poprzez przygotowanie koncepcji projektowych i ich realizację w ramach RPO i Programów Operacyjnych na lata 2007-2013.
4. Wdrożenie systemu zintegrowanego oddziaływania przedsięwzięć na rozwój lokalny poprzez powiązanie źródeł finansowania projektów z EFRR i EFS oraz wprowadzanie zasady partnerstwa i wsparcia realizacji projektów instytucji, organizacji społecznych na terenie Redy.
5. Koncentracja działań władz publicznych i interwencje przy pomocy funduszy europejskich na rzecz zintegrowanych działań społeczno-gospodarczych związanych z rozwojem miast.

7.1. Główne obszary konkurencyjności

Aktualizacja Strategii nie negowała przyjętych czynników wzrostu społeczno-gospodarczego Redy. Dokonano jednak uzupełnienia w postaci wskazania nowych społeczno-gospodarczych czynników rozwojowych tkwiących w obszarze makroekonomicznym. Mają one istotne znaczenie dla rozwoju w latach 2007-2015 i są bezpośrednio wynikiem procesów zewnętrznych. Wśród najistotniejszych czynników znajdują się:

- a) stosowanie technologii informatycznych w różnych dziedzinach życia,
- b) stosowanie rozwiązań innowacyjnych w gospodarkach regionalnych i lokalnych,
- c) wzrost znaczenia roli sfery badawczo-rozwojowej w rozwoju społeczno-gospodarczym.

7.2. Rozwój konkurencyjności

W zaktualizowanej Strategii w zakresie wzrostu konkurencyjności Rady jako kluczowe przyjęto następujące elementy za podstawę konstrukcji przedsięwzięć rozwojowych w latach 2007-2015:

- a) usprawnienie instytucji samorządu w kierunku kreowania warunków rozwoju gospodarczego na poziomie lokalnym: sprawność decyzyjna, administracyjna, proceduralna i finansowa,
- b) odpowiednia infrastruktura techniczna wykorzystana dla rozwiązań gospodarczych i rozwoju społecznego obszaru,
- c) właściwa (dostosowana do potrzeb lokalnych i regionalnych) edukacja i ochrona zdrowia oraz system społeczny,
- d) lokalny system obsługi i wsparcia biznesu wykorzystujący mechanizmy strukturalne dostępne w RPO (wsparcie firm w procesie wykorzystania środków UE dla sektora MSP),
- e) promocja innowacyjności technologicznej dla sektora MSP,
- f) tworzenie warunków dla aktywności społecznej mieszkańców w celu wzmocnienia potencjału endogenicznego obszaru,
- g) dostosowanie gminnej oświaty do sytuacji demograficznej,
- h) tworzenie warunków społeczno-gospodarczych i edukacyjnych oraz rekreacyjnych dla wykorzystania potencjału młodzieży i tworzenie form spędzania wolnego czasu jako alternatywy dla procesów migracyjnych (baza sportowo –edukacyjna, dostępność mieszkań, nowe technologie komunikacji społecznej, infrastruktura rekreacji),
- i) udoskonalenie systemu informacji i promocji warunków rozwoju działalności gospodarczej i inwestycyjnej,
- j) podniesienie atrakcyjności kulturalnej i sportowej miasta poprzez organizację oraz promocję wśród mieszkańców walorów w tej sferze rozwoju.

7.3. Rozwój infrastrukturalny

- a) zabezpieczenie układu komunikacyjnego w celu skomunikowania i odblokowania terenów dla celów gospodarczych i usługowych,
- b) uzupełnienie infrastruktury technicznej ochrony środowiska,

- c) rozwój energetyki komunalnej,
- d) rozwój budownictwa.

Najważniejszym elementem rozwoju infrastrukturalnego określonego w „Aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta Reda 2007-2013” jest uporządkowanie i ukształtowanie struktury przestrzennej dróg miejskich i skomunikowanie z układem powiatowym i wojewódzkim, a także rozwój dróg osiedlowych. Kolejnym elementem w tym obszarze rozwojowym na lata 2007 –2013 jest unowocześnienie infrastruktury społeczno-edukacyjnej oraz rekreacyjnej, co wpłynie na poprawę jakości życia mieszkańców. Stworzy to warunki rozwoju inicjatyw oraz produktów turystyki i rekreacji w oparciu o zidentyfikowane walory naturalne i przyrodnicze oraz geograficzne (terenowe). Wpłynie to na włączenie miasta w układ produktów sieciowych w sferze turystyki, sportu i rekreacji. Powyższe czynniki powinny zostać uwzględnione w projektach strukturalnych miasta Redy w nowym okresie programowania.

7.4. Rozwój rewitalizacyjny obszaru Redy

W wyniku aktualizacji Strategii zidentyfikowano główne obszary problemów społecznych oraz ekonomicznych uwarunkowanych przestrzenną funkcją miasta. W ślad za tym, dokonano wskazania czynników związanych z rewitalizacją części miasta. Infrastruktura miejska i komunalna oraz jej warunki, wpływają na sytuację warunków mieszkaniowych, zagospodarowania wolnego czasu –obszar społeczny i edukacyjny, dostępność do oferty kulturalnej i sportowej miasta, stan ochrony środowiska naturalnego, stan techniczny dróg i ciągów pieszych oraz dostępność terenów inwestycyjnych. Dysproporcje w sferze przestrzenno – infrastrukturalnej mogą wywoływać procesy odłączenia bądź wydzielenia, a w konsekwencji marginalizacji poszczególnych kwartałów czy części obszarów zagospodarowanych w formie bloków mieszkalnych, z powodu braku dostępu do infrastruktury czy zaniechania procesów rewitalizacyjnych na tym obszarze.

Kolejnym elementem jest możliwość rewitalizacji zabytkowego budynku dworca PKP wraz z jego otoczeniem. Projekt mógłby dotyczyć przekształcenia rejonu dworca PKP w mini centrum ekonomiczno-kulturalne czy informacyjno-komunikacyjne. Odrestaurowanie zabytkowej substancji, można wiązać w tym procesie z tworzeniem rozwoju dla funkcji usługowych, artystycznych, kulturalnych, informatycznych, poprzez łatwy dostęp publiczny do internetu, reklamy czy form multimedialnych, a także tworzeniem punktów sprzedaży, informacji, działań artystycznych. Podobne rozwiązania, można przyjąć dla obiektu o historycznym charakterze – budynku młyna w Redzie, gdzie można lokalizować funkcje kulturalne: galerie, fotogalerie oraz rekreacyjne – np. stanica wodna.

W efekcie tego typu rozwiązania w rozwoju procesów rewitalizacyjnych, można przyciągnąć młodych mieszkańców, przejezdnych czy wzbogacić działalność MOKSiR.

W celu wdrożenia rozwiązań rewitalizacyjnych na obszarze Redy celowym byłoby opracowanie Programu Rewitalizacji Miasta dla obszarów i obiektów zabytkowych, ewentualnych dzielnic mieszkaniowych, obszarów przemysłowych oraz usługowych dla poszczególnych kwartałów miejskich czy dzielnic. W takich obszarowych projektach można dokonać – odpowiadającego poszczególnych elementom przestrzeni – rozwoju dzielnic czy kompleksowej modernizacji

infrastruktury w kierunku rozwoju funkcji osiedleńczych, rekreacyjnych czy kulturalnych oraz edukacyjnych.

Proces aktualizacji Strategii Redy pozwala na przeniesienie nowych czynników rozwojowych na układ przestrzenny miasta w postaci zintegrowanej koncepcji programowo – przestrzennej danego obszaru.

7.5. Rozwój Aglomeracji Trójmiejskiej

W perspektywie aktualizacji Strategii ujęto wyzwania wynikające z silnych więzi infrastrukturalnych i społecznych Redy z obszarem Trójmiasta. Procesy społeczne i gospodarcze miasta Redy w coraz silniejszym stopniu, wiązać będą się z efektem oddziaływania Aglomeracji Trójmiejskiej. Warunkiem wykorzystania pozytywnego efektu w tym procesie, będzie odpowiednie ukształtowanie struktury przestrzeni oraz infrastruktury technicznej miasta i funkcji społecznych, tak by wykorzystywały „efekt aglomeracji” poprzez stymulowanie odpowiednich powiązań funkcjonalnych, edukacyjnych, kulturowych, środowiskowych oraz komunikacyjnych. Występowanie mocno zarysowanej strefy przestrzennej i komunikacyjnej oraz mieszkaniowej Redy jest typową cechą efektu aglomeracyjnego prowadzącą do silnego zurbanizowania i skomunikowania terenu Redy (układ drogowy i transportowy miasta). Wpływa to na cechy społeczno-ekonomiczne obszaru i jego dalszy rozwój w silnym powiązaniu z ośrodkiem Trójmiejskim oraz rzutuje na rozwój zatrudnienia, wskaźniki podmiotów gospodarczych czy lokalizacji usług w strefach tranzytowych.

7.5.1. Główne przedsięwzięcia Redy w układzie rozwojowym Aglomeracji Trójmiejskiej

Dla realizacji funkcji w układzie powiązonym i aglomeracyjnym w wyniku aktualizacji Strategii wskazano następujące przedsięwzięcia wzmacniające oddziaływanie projektów strukturalnych o charakterze lokalnym:

- a) projekty drogowe –budowa układu drogowego powiązanego z układem wojewódzkim,
- b) modernizacja infrastruktury transportu publicznego,
- c) zagospodarowanie przestrzenne,
- d) rozbudowa połączeń informatycznych o charakterze dostępności publicznej,
- e) rozwój systemu edukacji w odniesieniu do oferty edukacyjnej w skali regionalnej (szkolnictwo wyższe),
- f) projekty z zakresu odnowy przestrzeni urbanistycznej oraz walorów środowiskowych,
- g) projekty z zakresu wzmocnienia instytucjonalnego sfery kultury regionalnej,
- h) rozwój funkcji rekreacyjnych i turystycznych jako elementów przedsięwzięć o charakterze sieciowym (ponadlokalnym).

7.6. Małe Trójmiasto Kaszubskie

Małe Trójmiasto Kaszubskie jest to zespół trzech miast na północny zachód od Trójmiasta. W jego skład wchodzi miasta: Wejherowo, Reda i Rumia. Liczba ludności MTK wynosi ponad 130 tysięcy (wraz z przyległymi wsiami). Obszar ten stanowi naturalną przestrzeń rozwojową w zakresie komunikacyjnym zagospodarowania obszarów: środowiskowego i turystycznego oraz przestrzeń kulturowo-urbanistyczną. Projekty rozwojowe zmierzać mogą do rozwoju kulturalnego i turystycznego regionu poprzez modernizację infrastruktury drogowej, turystycznej poprzez wdrożenie nowych udogodnień i obiektów i urządzeń w obszarze stref zagospodarowania mieszkaniowego i rekreacji oraz obsługi mieszkańców. Tworzy to możliwość realizacji:

- a) projektów sieciowych o charakterze sieciowym,
- b) zwiększenia liczby odwiedzających ,
- c) podniesienia możliwości edukacyjnych obszaru ,
- d) większego dostępu do usług,
- e) realizacji przedsięwzięć środowiskowych,
- f) wprowadzanie zrównoważonych technik infrastruktury i systemów z wykorzystaniem rozwiązań energetycznych czy transportowych
- g) tworzenie centrów i platform multimedialnych informacji z wykorzystaniem technologii informatycznych czy multiculturum kultury.

VIII. Zasady wdrażania Strategii Rozwoju Redy 2007 – 2013

8.1 Zestawienie głównych obszarów wdrożenia Aktualizowanej Strategii Redy na lata 2007-2015

Poniżej zilustrowano główne obszary wsparcia w schemacie finansowania odzwierciedlając zakładane w ramach polityki regionalnej źródła dotacyjne. Polityka rozwoju lokalnego Redy uwzględnia podstawowe elementy: infrastruktura techniczna, infrastruktura ochrony środowiska, infrastruktura społeczna (ochrona zdrowia) i edukacyjna oraz innowacyjność gospodarki.

Tabela nr 3 Główne obszary rozwojowe Redy i schemat finansowania 2007-2015

Schemat finansowania Obszar wdrażania	Dotacja strukturalne UE	Pożyczki + dotacje	Dotacje publiczne
Infrastruktura techniczna i komunalna	Energia Telekomunikacja/ICT Uzbrojenie terenów Inwestycje mieszkalnictwa Budowa i modernizacja dróg		
Infrastruktura społeczna i edukacyjna	Turystyka Modernizacja bazy edukacyjnej Ochrona zdrowia		
Infrastruktura ochrony środowiska		Odpady stałe Systemy kanalizacji i oczyszczalnie ścieków Wodociągi i uzdatnianie wody Inwestycje przeciwpowodziowe	
Transport publiczny	Drogi krajowe i powiatowe		Drogi lokalne
Innowacja i B+R	Badania, innowacje i transfer technologii		

Źródło: DG ds. Polityki Regionalnej 2006

8.2 Zasady wdrażania Strategii Rozwoju Redy 2007 – 2013

Podstawowe zasady wdrażania zaktualizowanej „Strategii Rozwoju Redy 2007-2015” odpowiadają wytycznym polityki strukturalnej i rozporządzeniom WE oraz zawartych w Narodowym Planie Rozwoju 2007-2013 i Programach Operacyjnych. Szczególnie istotne dla procesu wdrażania Strategii w tym projektów strategicznych są następujące zasady:

- Zasada partnerstwa
- Zasada koncentracji
- Zasada „zanieczyszczający płaci”
- Zasada zrównoważonego rozwoju

8.2.1. Zasada partnerstwa

Partnerstwo znajduje swój wyraz w wielu płaszczyznach wdrażania strategii i ma ono charakter

- a) organizacyjny,
- b) instytucjonalny,
- c) finansowy,
- d) publiczny.

Szczególnym wyrazem partnerstwa jest system PPP, czyli partnerstwa publiczno-prywatnego stosowanego w polityce strukturalnej w projektach infrastrukturalnych. Partnerstwo znajduje swoje zastosowanie, również w projektach finansowanych z EFS.

Rozwiązania zawarte w rozporządzeniach WE wskazują, że obecne wyzwania i możliwości dotyczące inwestowania, zatrudnienia, integracji społecznej i kształcenia oraz innowacyjności rozwiązań w sferze społeczno-gospodarczej są zbyt skomplikowane i zbyt powiązane, aby poszczególne instytucje w pojedynkę mogły się właściwie do nich odnieść. Dlatego pojawiła się potrzeba przyjęcia wielopoziomowego i zintegrowanego podejścia do wdrażania Strategii i projektów strategicznych, które stało się podstawą polityki europejskiej.

Tworzenie różnego rodzaju partnerstw organizacyjnych, finansowych, instytucjonalnych, które łączą różne usługi i struktury wsparcia, może pomóc w zdynamizowaniu procesu wdrażania Strategii.

8.2.2. Zasada koncentracji

Jest to podstawowa zasada zawarta w krajowych dokumentach programowanych na lata 2007-2013. Podstawowymi wymiarami stosowania tej zasady jest koncentracja środków oraz koncentracja przestrzenna rozwoju danego obszaru. Istotnym elementem zasady koncentracji jest również zapewnienie właściwej koordynacji polityk publicznych szczebla regionalnego i lokalnego, a także zapewnienie zgodności strategii lokalnej z regionalną, co zostało określone w ramach procesu

aktualizacji Strategii Rozwoju Redy do 2015 roku. Kolejnym aspektem koncentracji jest powiązanie procesu wdrażania Strategii z procesem planowania zagospodarowania przestrzennego obszaru.

Zasada koncentracji w polityce spójności 2007-2013r. oznacza również, zgodnie z polityką Ministerstwa Rozwoju Regionalnego koncentrację na priorytetowych problemach rozwoju lokalnego, czego wyrazem jest zawarte w zaktualizowanej strategii zestawienie głównych projektów strategicznych Redy.

8.2.3. Zasada „zanieczyszczający płaci”

Zasada mówiąca, iż „zanieczyszczający płaci” jest jedną z głównych zasad wspólnotowej polityki w zakresie planowania rozwoju przedsięwzięć i polityki w obszarze środowiska naturalnego i ma zastosowanie na całym terytorium Wspólnoty. Istnieją również szczegółowe przepisy wspólnotowe. Zasada ta znaleźć powinna swoje odzwierciedlenie w programowaniu przedsięwzięć z zakresu środowiskowego. Zgodnie z zasadą „zanieczyszczający płaci” koszty unieszkodliwiania odpadów ponosi posiadacz, który przekazał odpady punktowi zbierania odpadów lub przedsiębiorstwu, i/lub poprzedni posiadacze lub wytwórca produktu, z którego pochodzą odpady.

Systemy opłat i modele finansowania przedsięwzięć środowiskowych, uwzględniać powinny, by koszty były ponoszone przez tego, kto spowodował zanieczyszczenie. Systemy te powinny być proporcjonalne do marginalnych kosztów społecznych w tym kosztów związanych ze środowiskiem naturalnym. Na przykład w odniesieniu do infrastruktury transportowej, opłata powinna pokrywać nie tylko koszt samej infrastruktury, lecz również koszty zewnętrzne, tj. koszty związane z wypadkami, zanieczyszczeniem powietrza, hałasem i korkami.

Powyższa konstrukcja tej zasady stanowi o jej istotnym znaczeniu w wielu projektowanych przedsięwzięciach o charakterze rozwojowym w Redzie na lata 2007-2013 i powinna być uwzględniona w systemie wdrażania samej strategii, jak i realizacji pojedynczych projektów strategicznych.

8.2.4. Zasada zrównoważonego rozwoju

Realizacja Strategii została oparta o zasadę rozwoju społeczno-gospodarczego przyjaznego środowisku, również w aspekcie rozwoju przestrzennego. Wpływa to na łączenie w procesie rozwoju zasady rozwoju inicjatyw publicznych i prywatnych z poszanowaniem walorów i funkcji środowiskowych, kulturowych. Realizując cele strategicznego rozwoju przestrzegane będą następujące czynniki decydujące o jego zrównoważonym charakterze:

- racjonalna gospodarka zasobami naturalnymi w przestrzeni miejskiej Redy
- kształtowanie i ochrona walorów środowiska przyrodniczego, kulturowego i krajobrazowego w procesie przemiany przestrzeni miejskiej i rozwoju inwestycyjnym Redy
- poprawa dostępności terenów miejskich za pomocą różnych środków transportu, efektywnych i przyjaznych dla środowiska,

- kształtowanie i dbałość o zapewnienie różnorodności funkcjonalnej obszarów,
- przywracanie wartości środowiska i zasobów zdegradowanych

Powyższe czynniki uwzględniane w procesie realizacji Strategii przyczynią się do osiągnięcia trwałego i zrównoważonego rozwoju obszarów miasta oraz ich wielofunkcyjności.

8.3 Zestawienie wskaźników realizacji zaktualizowanej Strategii

Ujęte w dokumencie cele i przedsięwzięcia rozwojowe Redy, zostały określone wskaźnikowo w wyniku procesu aktualizacji. W oparciu o zaproponowane wskaźniki dokonać można oceny procesu oraz dynamiki zmian strategicznych w ramach wdrażania dokumentu programowego i zadań w nim ujętych. Pozwoli to na przedstawienie procesu zmian w odniesieniu do podstawowych obszarów funkcjonowania miasta i realizacji polityki rozwoju.

Poniżej zaprezentowano zestawienie orientacyjnych wskaźników, które stanowią mogą środek pomocowy w ocenie postępu wdrażania zaktualizowanej Strategii Rozwoju Redy do roku 2015.

Tabela nr 4. Obszary i cele Strategii oraz przykładowe wskaźniki

Obszar oddziaływania Strategii Rozwoju Redy do 2015 – Cele Strategii	Wskaźnik
Dążenie do uzyskania średnio – europejskiego poziomu życia, wypoczynku i możliwości samorealizacji mieszkańców	Liczba podmiotów gospodarczych Długość wybudowanych ścieżek rowerowych Powierzchnia zmodernizowanych obiektów dydaktycznych Liczba wybudowanych i zmodernizowanych obiektów sportowych Powierzchnia zmodernizowanych innych obiektów infrastruktury społeczno-edukacyjnej Liczba zmodernizowanych budynków i obiektów ochrony zdrowia Liczba systemów komputerowych Liczba zmodernizowanych obiektów przystosowanych dla niepełnosprawnych

	<p>Powierzchnia zagospodarowanych terenów zielonych</p> <p>Powierzchnia zmodernizowanych placów</p> <p>Liczba odbiorców szerokopasmowego internetu</p> <p>Liczba nowych obiektów infrastruktury rekreacyjnej/sportowej/aktywnego wypoczynku</p> <p>Liczba osób korzystająca z nowej infrastruktury sportowej/rekreacyjnej/aktywnego wypoczynku</p> <p>Wielkość migracji w gminie</p>
<p>Ukształtowanie i promocja nowoczesnego wizerunku miasta</p>	<p>Liczba akcji i imprez o charakterze promocyjnym</p> <p>Liczba organizacji i związków z udziałem Rady</p> <p>Liczba miast partnerskich</p> <p>Liczba osób korzystających z infrastruktury komputerowej</p> <p>Liczba nowych ofert programowych w zakresie kultury i turystyki</p> <p>Powierzchnia zrewitalizowanych obszarów i kwartałów miasta</p> <p>Liczba małych i średnich firm innowacyjnych</p> <p>Wzrost poziomu wykształcenia mieszkańców</p> <p>Powierzchnia zdegradowanych dzielnic i obszarów miast poddanych rewitalizacji</p> <p>Liczba przestępstw w mieście</p> <p>Wskaźnik bezrobocia wśród mieszkańców terenów zrewitalizowanych.</p>
<p>Zrównoważony rozwój przedsiębiorczości dla poszerzenia rynku miejsc pracy i zwiększenia dochodów gminy</p>	<p>Liczba podmiotów gospodarczych</p> <p>Liczba udzielonych dotacji inwestycyjnych</p> <p>Wartość dodana brutto na zatrudnionego</p> <p>Powierzchnia terenów inwestycyjnych</p>

<p>Wykorzystanie turystycznej szansy rozwoju miasta</p>	<p>Liczba turystów korzystających z noclegów lub odwiedzających w sposób indywidualny i zorganizowany Redę</p> <p>Powierzchnia zmodernizowanych obiektów infrastruktury kulturalnej</p> <p>Liczba zmodernizowanych obiektów infrastruktury turystycznej</p> <p>Liczba nowych stron internetowych poświęconych tematyce kulturalnej i turystycznej</p> <p>Liczba imprez o charakterze turystycznym działających rekreacyjnym</p> <p>Liczba działających organizacji i stowarzyszeń turystycznych i rekreacyjnych</p>
<p>Rozwiązanie problemów infrastrukturalnych miasta i środowiska przyrodniczego</p>	<p>Liczba gospodarstw włączonych do systemów kanalizacji i wodociągowych</p> <p>Ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczone w m sześć.</p> <p>Długość zmodernizowanej sieci kanalizacji sanitarnej</p> <p>Długość zmodernizowanej sieci kanalizacji deszczowej</p> <p>Długość zmodernizowanej sieci wodociągowej</p> <p>Długość zmodernizowanej sieci ciepłowniczej</p> <p>Liczba zmodernizowanych obiektów infrastruktury służącej do produkcji/przesyłu energii odnawialnej</p> <p>Liczba wdrożonych systemów monitorowania stanu środowiska</p> <p>Liczba projektów organizacji i wdrażania systemów selektywnej zbiórki odpadów i recyklingu</p> <p>Liczba gospodarstw domowych objętych programem selektywnej zbiórki odpadów</p>

	<p>Ilość energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych</p> <p>Klasa czystości wód (rzek i jezior) (w okresie 1 roku)</p>
<p>Wykorzystanie atutów komunikacyjnych miasta oraz przeciwdziałanie zagrożeniom wynikającym z natężenia ruchu samochodowego</p>	<p>Długość dróg lokalnych</p> <p>Długość zmodernizowanych dróg</p> <p>Liczba zmodernizowanych skrzyżowań</p> <p>Długość wybudowanych chodników</p> <p>Wzrost % udziału dróg utwardzonych do nieutwardzonych na terenie miasta</p> <p>Liczba zamontowanych elementów informowania podróżnych (tablice etc.)</p> <p>Liczba pojazdów zarejestrowanych w gminie</p> <p>Liczba pojazdów przejeżdżających tranzytowo miasto</p>
<p>Wzmocnienie działań samorządu Miasta Redy oraz aktywizacja mieszkańców</p>	<p>Liczba aktywnych organizacji pozarządowych</p> <p>Projekty współpracy organizacji z terenu Redy (liczba)</p> <p>Liczba imprez sportowych</p> <p>Liczba partnerstw</p>

8.4. Wskaźniki jakościowe

Wśród czynników decydujących o stopniu wdrażania i osiągnięciu celów strategicznych przyjęto w zaktualizowanej Strategii ocenę procesu wdrażania opartą o koncentrację kilku elementów odnoszących się do oceny jakości życia w mieście. Ocena ta dokonywana będzie na podstawie zaktualizowanego dokumentu w poszczególnych grupach czynników, które powinny być monitorowane i znajdować odzwierciedlenie w rocznych sprawozdaniach i dokumentach planistycznych gminy.

Wskaźniki i czynniki:

- czynniki demograficzne,
- wskaźniki stanu środowiska naturalnego,
- sytuacja mieszkaniowa,
- transport i komunikacja miejska,
- możliwość edukacji (sieć przedszkoli, szkół),
- dostępność do instytucji kultury sportu i rekreacji (infrastruktura sportowa, kultury i tereny rekreacyjne),
- ochrona zdrowia (ośrodki, przychodnie, apteki, liczba lekarzy).

8.5 Monitorowanie wdrożenia Strategii

Warunkiem efektywnego wdrażania Strategii jest stworzenie sprawnego i czytelnego systemu monitorowania i oceny, który pozwoli na obserwację efektów prowadzonych działań oraz – w razie takiej potrzeby – ich korektę. Sprawne wykorzystanie takiego narzędzia, umożliwi skuteczną weryfikację kierunków i zamierzeń rozwojowych określonych w strategii przy efektywnym wykorzystaniu zasobów (głównie finansowych) kierowanych na realizację zaplanowanych projektów inwestycyjnych. Podstawowym elementem sprawnie funkcjonującego systemu monitorowania i oceny będą racjonalnie dobrane, mierzalne i weryfikowalne wskaźniki z wykorzystaniem kryteriów społeczno – ekonomicznych.

Podstawowe wymogi dla systemu monitoringu i oceny realizacji Strategii:

- dysponowanie aktualnymi danymi i informacjami z zakresu zjawisk społeczno-ekonomicznych i przestrzennych z poziomu miasta, gminy, powiatu i województwa,
- zapewnienie powszechnego dostępu do wyników z przeprowadzonego monitoringu i oceny stopnia realizacji Strategii wszystkim zainteresowanym osobom i instytucjom,
- przygotowanie okresowych raportów ze stanu realizacji Strategii (co dwa lub trzy lata) z publiczną dyskusją (np. na forum Rady Miejskiej Redy).

Przygotowanie i wdrażanie Strategii odbywać się musi z zachowaniem zasady partnerstwa, równości szans, spójności rozwoju przestrzennego oraz zgodności z wojewódzką i krajową polityką rozwoju.

IX. Rekomendacje i wnioski końcowe

„Aktualizacja Strategii Rozwoju Miasta Reda 2007 – 2015” jest dokumentem kierunkowym wyznaczającym cele rozwojowe wynikające z polityki strukturalnej UE i zawierającym propozycje projektów i zadań rozwojowych dla nowego okresu programowania funduszy strukturalnych na lata 2007-2013. Aktualizacja zawiera również sformułowanie propozycji projektów kluczowych dla miasta Reda. Dokonano również na szczeblu władz samorządowych aktualizacji czynników rozwojowych miasta.

W dokumencie wskazano główne obszary rozwojowe miasta:

- a) obszar infrastrukturalny w tym infrastruktury społeczno-gospodarczej i technicznej oraz drogowej,
- b) obszar rewitalizowania substancji i przestrzeni miejskiej,
- c) oddziaływanie efektu aglomeracyjnego z uwagi na strukturalne powiązania z układem Trójmiasta.

Przyjęto koncepcję głównych projektów Strategicznych miasta Reda z określeniem podstawowych parametrów i źródeł finansowania. Aktualizacja pozwoliła na osiągnięcie zgodności „Strategii Rozwoju Redy do roku 2015” z Narodowym Planem Rozwoju 2007-2013 oraz Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego.

Aktualizacja jest instrumentem pozwalającym na wytyczanie zadań w rocznych planach budżetowych i finansowych miasta i przyjęcie szczegółowych harmonogramów rzeczowo-finansowych dla ich realizacji, co powoduje ściślejsze powiązanie planowania budżetowego z planowaniem rozwojowym w długofalowej perspektywie. Aktualizacja strategii ze względu na dynamiczny rozwój miasta może wymagać corocznej ewaluacji dokonywanej przez Radę Miejską.